

SAES

Grondstoffenakkoord cruciaal

Gemeenten moeten afgerekend kunnen worden op hun prestaties

Groene Groei

Wat betekent dit voor de sector

Ontbering van regie

RUD's missen een gezamenlijk platform

SAES INTERNATIONAL BREIDT PROGRAMMA UIT MET FRACTUM STONE BUSTERS

Onlangs is het leveringsprogramma van Saes International, bestaande uit onder meer FRD/Furukawa sloopgereedschappen en Xcentric® Rippers, uitgebreid met de Fractum Stone Buster reeks: de meest krachtige hamers op dit moment beschikbaar.

Fractum produceert de grootste en meest krachtige hamers ter wereld, met een slagkracht tot 400.000 Joules en met een slagfrequentie van tot 10 slagen per minuut. Precieze inslag is mogelijk door de "controlled-drop-ball-technology", een innovatieve technologie welke een gecontroleerde val van het gewicht mogelijk maakt.

Afhankelijk van de werkspecificaties kunnen Fractum Stone Busters dan wel aan de lepelsteel, dan wel aan de hoofdarm van de machinedrager worden geïnstalleerd. Fractum Stone Busters zijn leverbaar in diverse modellen geschikt voor inzet in groeves, mijnen, sloop en voor toepassingen in de staalproductie.

In de staalproductie vereenvoudigen de Stone Busters het ledigen van staalslakpotten. Staalslakken worden door het gecontroleerd slaan eenvoudig verwijderd zonder de potten te beschadigen. De slakken kunnen zelfs worden gebroken op het moment dat deze gloeiend heet zijn, waardoor deze eerder afkoelen en eenvoudiger te verwijderen zijn. Fractum Stone Busters hebben succesvol slakken met een gewicht van meer dan 100 ton gebroken.

Daar waar rots gebroken wordt geldt: hoe groter en harder de rots, hoe eenvoudiger deze breekt. Dit als gevolg van de enorme hoeveelheid energie die de Stone Busters afgeven, zonder het materiaal te penetreren. Dit niet penetreren, vergelijkbaar met het breken van glas, heeft als voordeel dat de kosten voor slijtage en onderhoud zijn geminimaliseerd.

Daarnaast zijn Fractum Stone Busters eenvoudig in gebruik en vriendelijk voor hun omgeving. De afgifte van geluid aan de omgeving en die van trillingen aan de machinedrager zijn beperkt. De inslag blijft binnen de buis, waardoor men in de directe nabijheid van personen en machines kan werken.

De Fractum Stone Busters reeks bestaat uit de volgende modellen:

		Model 80	Model 100	Model 200	Model 400
Energieniveau	Joule	80.000	100.000	200.000	400.000
Gewicht	ton	4,0	5,1	10,0	14,5
Werkdruk	Bar	270	270	270	290
Olieflow	l/min	200	200	370	600
Machinekategorie (stick ¹)	ton	17 – 23	30 – 35	45 – 60	65 – 70
Machinekategorie (boom ²)	ton	20 – 23	25 – 27	35 – 40	55 – 60

¹ gemonteerd aan lepelsteel; afhankelijk van toepassing, evt. contragewicht; steellengte etc.

² gemonteerd aan hoofdarm; afhankelijk van toepassing, evt. contragewicht; armlengte etc.

Uitgebreide documentatie is beschikbaar en wordt u op verzoek toegezonden. Neemt u voor meer informatie contact op met Saes International B.V.; telefoon 0495-561929, email: info@saes.nl.

o. a. in dit nummer van BEwerken:

breken & sorteren

9... Inzicht milieu-impact Nederlandse betonketen startpunt voor verdere verduurzaming

13... Ontberen van regie leidt tot onvoldoende samenwerking RUD's

16... Dorrestein: groot in 'specialties'

18... Sanitatie-systeem biedt perspectief voor de 21ste eeuw

21... Oosterhoutse duurzaamheidsrotonde nieuw promotiemiddel

22... Meest opvallende verschillen tussen 'oude' en 'nieuwe' BRL BRL 2506

24... Circle Economy Boostcamp 2013

en verder...

29... Wat is de representatieve bedrijfssituatie van een bedrijf?

30... European Resource Efficiency Platform

31... Landelijk Asbestvolgsysteem versie 2.0

33... Drukbezochte Bauma met handvol echte primeurs

36... Formele consultatieronde toetsversie Omgevingswet

4 Groene Groei

Op de onlangs gehouden Algemene Ledenvergadering van BRBS Recycling bood Marc Pruijn, projectleider afval en grondstoffen bij de directie Duurzaamheid van het ministerie Infrastructuur en Milieu, de leden een doorkijkje wat groene groei voor de sector zou kunnen betekenen.

10 Blij met waar de RUD's inmiddels staan

Sinds 1 oktober 2010 zijn de gemeenten het bevoegd gezag voor nagenoeg alle uitvoeringstaken die vallen onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

26 Verder met elkaar

Onlangs presenteerde de KNB, de vereniging Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek, onder het motto 'verder met elkaar' de Duurzaamheidsagenda 2013-2015. Speerpunten in het nieuwe duurzaamheidsbeleid van de KNB zijn arbeidsveiligheid, verantwoorde grondstofwinning en terugdringing van CO₂-emissies.

ATM

Part of Shanks Group

Making more from waste

Dé reiniger van grond en teerhoudend asfalt

Ook verwerker van:
Afvalwater, slib en verfafvalstoffen

ATM

Vlasweg 12,
4782 PW Moerdijk
www.atmmoerdijk.nl
Tel: 0168-389289
Fax: 0168-389270

Contactpersonen:
Kees de Ridder (06-51422066)
& Rob van Zundert (06-51404713)

Voorwoord

Geachte lezers,

Het kabinet heeft haar brief 'Groene Groei: voor een sterke, duurzame economie.' dit voorjaar aan de 2e Kamer gepresenteerd. Hierin stelt ze: "Wil Nederland de huidige welvaart ook voor toekomstige generaties behouden, we voortdurende vooruit moeten kijken naar kansen om te groeien, te innoveren en te concurreren, maar ook naar de toenemende noodzaak om dat op een duurzame manier te doen."

Eén van de acht domeinen, waarbinnen het kabinet belangrijke uitdagingen en kansen ziet, is 'Van afval naar grondstof.' Die handschoen pakken we als recyclingsector graag

showroom

op. Onderliggende doelen van Groene Groei, stijging BNP, stijging werkgelegenheid en gebruik maken van verworven positie, passen namelijk naadloos in het concept recycling evenals de randvoorwaarden schoon, voorzieningszekerheid en eerlijk.

Nederland is als het ware één showroom van voor de wereld zeer innovatieve recyclingtechnieken en in praktijk werkende recyclingprocessen. En dat willen we graag zo houden. Ik bedoel daarmee te zeggen, laat andere landen snel tot dit niveau komen, maar zorg tegelijkertijd dat de Nederlandse recyclingindustrie kan blijven innoveren, haar voorsprong behoud en een vast onderdeel vormt van onze sterke exportpositie. Wellicht zou dit zijn beslag kunnen krijgen in een Grondstoffenakkoord, maar dan wel een, waarin de recyclingsector een prominente plek inneemt.

Innoveren is namelijk één van de kenmerken van de recyclingindustrie. Door de opmars van steeds intelligentere scheidingstechnieken wordt het afvalbeheer steeds effectiever, worden burgers en bedrijven ontzorgd en levert het de maatschappij grondstoffen, energie, CO₂ en werkgelegenheid op.

Dagelijkse kost voor met name bedrijven in de afval- en recyclingsector vormen vergunningtrajecten en toezicht. In een lange aanlooperperiode zijn de meeste Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) gevormd en is bundeling van krachten in theorie een feit. Voor het bedrijfsleven hangt veel af van een geoliede lokale overheid. Ondanks dat de praktijk nog de nodige hoofdbreken zal kosten, leg ik de verantwoordelijkheid hiervan, ook in deze overgangperiode, volledig bij de overheid en mag het bedrijfsleven niet de dupe worden van slecht functionerende overheidsorganisaties. Daarbij spreek ik de hoop uit dat gemeenten er naar streven vergelijkbare werkpakketten aan hun RUD uit te besteden, wat uniformiteit en krachtenbundeling ten goede komt.

Chapeau voor CB Caron Recycling, hoe beeldend wilt u de grondstoffenrotonde hebben!

En tot slot een woord van dank aan Jan Schuttenbeld, die zes jaar voorzitter is geweest van BRBS Recycling. Een voorzitter met een open mind, evenwichtig en bovenal vriendelijk. Een voorzitter die de vereniging en de sector weer verder heeft gebracht en misschien wel de voorzitter van de vele officiële ondertekeningen; met VOBN, de gipsketen, vakvereniging Het Zwarte Corps, de Elektronische begeleidingsbrief, MVO Partnerschap.

Mede uit naam van alle leden danken wij Jan voor zijn grote inzet voor de vereniging en de zeer plezierige samenwerking.

Ik wens u veel leesplezier.

Mark Kuijken
Vice-voorzitter BRBS Recycling

ps. 18 september 2013 het Recycling Symposium in Gorinchem!

Groene Groei

Op de onlangs gehouden Algemene Ledenvergadering van BRBS Recycling bood Marc Pruijn, projectleider afval en grondstoffen bij de directie Duurzaamheid van het ministerie Infrastructuur en Milieu, de leden een doorkijkje wat groene groei voor de sector zou kunnen betekenen.

Marc Pruijn

"Het streven naar een circulaire economie in combinatie met het stimuleren van materiaal hergebruik biedt het Nederlandse bedrijfsleven kansen sterker uit de crisis te komen. Van 'afval naar grondstof' is een van de stappen die onze economie moet versterken," aldus Pruijn.

Groene groei maakt deel uit van het regeerakkoord 'Bruggen slaan'. Wat daar concreet onder te verstaan, valt hierin niet met zoveel woorden te lezen. De centrale gedachte is evenwel het benutten van de innovatiekracht en tegelijkertijd de economie meer duurzaam maken. Ook terugdringing van de afhankelijkheid van de fossiele brandstof is een belangrijk uitgangspunt. Onder die paraplu schuilen acht beleidsterreinen (energie, bio-based economy, klimaat, afval, bouw, voedsel, mobiliteit en water), ook wel domeinen genoemd, waarbij de ministeries van Economische Zaken, Buitenlandse Zaken, Financiën, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, alsmede Infrastructuur en Milieu zijn betrokken. Om die reden is de coördinatie in handen gelegd van de directeuren-generaal van voornoemde ministeries, het zogeheten DG-beraad. Slimme inzet van marktprikkels en het wegnemen van belemmeringen die inno-

vaties in de weg staan, zijn de belangrijkste pijlers in het te vormen allesomvattende programma, dat een looptijd kent van vier jaar. Pruijn: "De rol van de overheid blijft daarbij beperkt tot faciliteren en stimuleren. Meer staat de financiële armslag momenteel niet toe. Ook moet u geen scala van nieuwe initiatieven verwachten. Er liepen al de nodige zaken bij de verschillende departementen, die nu als het ware geïntegreerd worden tot één programma. Vernieuwende impulsen zullen mogelijkerwijs uit kunnen gaan van het onderzoek van TNO naar de kansen die een circulaire economie kan bieden. En ook van een ander diepgaand onderzoek, dat van de 'Ketens bekeken' is wellicht nog het een en ander te verwachten. De hieruit te trekken conclusies zullen overigens niet alleen gericht zijn op het optimaliseren van de ketens. Het geheel zal duidelijk meer moeten zijn dan de som van de delen."

Randvoorwaarden

Een viertal randvoorwaarden vormen de kaders voor 'Afval als grondstof'. De eerste randvoorwaarde is groei. Initiatieven op dit gebied moeten leiden tot een stijging van het bruto nationaal product, de werkgelegenheid vergroten en voortborduren op de reeds verworven positie. Ook

zullen initiatieven het predicaat 'schoon' moeten kunnen wegdragen, ecosystemen en biodiversiteit beschermen, de klimaatverandering en emissies binnen aanvaardbare grenzen houden en minimaal restafval met zich meebrengen. Een essentiële randvoorwaarde is ook 'voorzieningszekerheid'. Nieuwe, op ecosystemen en biodiversiteit gebaseerde initiatieven moeten resulteren in een goede marktwerking, anticiperen op de toekomst en bijdragen aan een open wereldhandel. Tegelijkertijd moet er ook sprake zijn van een eerlijk initiatief. Zowel wat verdeling van grondstoffen betreft als qua prijs. Ontwrichting van bestaande situaties als het bijdragen aan conflicten zijn dan ook uit den boze.

Beoordeling

Hoe beoordeelt het DG-beraad nu of een initiatief gebaseerd op afval als grondstof daadwerkelijk bijdraagt aan groene groei en tegelijkertijd de circulaire economie stimuleert? Het antwoord op die vraag is bepalend voor het al dan niet tot ontwikkeling brengen van zo'n initiatief. Het TNO-rapport zal daar de nodige bouwstenen voor aandragen. De gedachte gaat uit naar een matrix waarin enerzijds de parameters: slimme inzet marktprikkels; stimulerend kader; dynamiek bevorderen-

Ook zullen initiatieven het predicaat 'schoon' moeten kunnen wegdragen, ecosystemen en biodiversiteit beschermen, de klimaatverandering en emissies binnen aanvaardbare grenzen houden en minimaal restafval met zich meebrengen.

de wet- en regelgeving; innovatie en als laatste de overheid als netwerkpartner als gezichtspunt worden genomen en deze af te zetten tegen aspecten als circulaire economie algemeen; winning; ontwerp/product; productie; verkoop; gebruik; inzameling en recycling. De kans dat daar ook nog enkele politieke aspecten aan worden toegevoegd is niet uitgesloten.

Uitwerking

Inmiddels is de laatste hand gelegd aan

het samenstellen van een interdepartementaal startdocument. Daarin zijn de diverse beleidsacties opgenomen, waarbij tevens uit de doeken wordt gedaan welke rol de overheid daarin zal spelen. Een concept-routekaart maakt daar deel van uit. Vervolgens staat er een uitgebreide consultatiefase met het bedrijfsleven en de wetenschap op de agenda. De input, die deze ronde oplevert, moet nog voor de zomer leiden tot een aangepaste routekaart. "De definitieve routekaart zal dan

medio 2013 aan de Tweede Kamer aangeboden kunnen worden,' verwacht Pruijn. BRBS Recycling zal in elk geval de resultaten van de MKBA-studie, het rapport Saving Materials en de Green Deal MVO-beton als input gebruiken voor deze consultatieronde. ■

Grondstoffenakkoord cruciaal in realisatie recyclingdoelstelling huishoudelijk afval

De Afvalbrief d.d. 26 augustus 2011 van oud-staatssecretaris Infrastructuur en Milieu, Joop Atsma bevat onder meer de ambitie om in drie jaar tijd het recyclingpercentage van huishoudelijk afval te verhogen van 50 naar 65. Aan de afvalbranche heeft hij vervolgens gevraagd de weg aan te geven hoe deze ambitieuze doelstelling te bereiken.

Een brede werkgroep samengesteld uit vertegenwoordigers van de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Apeldoorn, de gemeentelijke afvalbedrijven Rova, Avalex, MARN, HVC, Omrin en Attero, en de private bedrijven Sita en Van Gansewinkel, brancheorganisaties VA en NVRD met ondersteuning van Agentschap NL en onder toezicht van het departement is met deze opdracht aan de slag gegaan. "In het op 24 mei 2012 gepresenteerde eindadvies is het doel van meer recycling uitgewerkt in concrete adviezen voor gemeenten en het Rijk," zegt Erik de Baedts, voorzitter van de werkgroep en directeur NVRD.

Een belangrijk onderdeel van het advies is de introductie van een gemeentelijke restafvaldoelstelling. De Baedts: "Door een te

introduceren bonus/malus-systeem moeten gemeenten zijn af te rekenen op een maximaal te realiseren hoeveelheid restafval. Om een forse impuls aan recycling te geven, zijn niet alleen recycle-doelen nodig, maar ook een slot op de verwerking van het recyclebare deel in het restafval. Dit vergt eveneens ambitieuze doelstellingen, zowel voor recyclebare materialen als voor materialen die producenten op de markt brengen. Binnen de werkgroep is dan ook uitvoerig gediscussieerd over hoe ver je kunt gaan in het afrekenen van de verschillende partijen in de keten. Ook in te zetten middelen als bronscheiding, nascheiding, statiegeld en of diftar passeerden daarbij de revue."

Trendbreuk

Om in 2015 65% van het huishoudelijk te recyclen vergt een trendbreuk. In totaal leidt dit voornemen namelijk tot een toename van te recyclen huishoudelijk afval van zo'n 1,5 miljoen ton. Om dat doel te bereiken, is het noodzakelijk de keten van verantwoordelijkheden goed te sluiten. "Daar de werkgroep van mening is dat afvalscheiding tot nu toe nog niet strak genoeg was ingekaderd, is het zaak dat de rijksoverheid, naar Vlaams model, voor zowel gemeenten als producenten scherpe inzamel- en recyclingdoelstellingen vaststelt. In Vlaanderen wordt immers al 73% van het huishoudelijk afval gerecycled. Van belang daarbij is dat gemeenten de maximale restafvaldoelstelling nastre-

ven. Gemeenten moeten dan ook door de rijksoverheid afgerekend kunnen worden op hun prestaties. De afrekenbaarheid daarvan zou deel uit moeten maken van een te formaliseren Grondstoffenakkoord tussen Rijk, gemeenten en bedrijfsleven," aldus de voorzitter.

Grondstoffenakkoord

In dat Grondstoffenakkoord leggen de gemeenten hun maximale inspanning vast voor het behalen van de in het LAP vastgestelde restafvaldoelstelling. De Baedts: "In concreto zou dat moeten betekenen dat een gemeente minimaal de inspanning levert, die op basis van aangedragen 'best practices' mag worden verwacht. Daarbij wordt wel onderscheid gemaakt naar steden en dorpen, al naar gelang het percentage hoogbouw. Dat is nieuw. Hoogbouw is bepalend voor wat je kunt faciliteren aan gescheiden afvalinzameling door middel van bronscheiding. Gemeenten die voldoen aan de restafvaldoelstelling kunnen een op inwoneraantal gebaseerde bonus krijgen. Wanneer extra inspanningen resulteren in nog betere resultaten staat daar een extra bonus tegenover. Een variabele daarbij is, naast het inwoneraantal, de hoeveelheid extra bespaarde hoeveelheid restafval. Gemeenten, die er niet in slagen de doelstelling uit het akkoord te realiseren, moeten op hun beurt een 'malus' betalen. De hoogte van de bonus en de malus is nog onderwerp van nader onderzoek, als het advies wordt over-

genomen. Concretisering daarvan zal eerst plaatsvinden indien dit onderdeel uit ons advies wordt overgenomen. In Vlaanderen werkt het positief voor gemeenten én voor recycling.”

Financiering

In de Afvalbrief staat ook met zoveel woorden gesteld dat de rol van de rijksoverheid zich beperkt tot die van faciliteren, stimuleren en belemmeringen wegnemen. Dat roept de vraag op uit welk ‘potje’ de recycling en een eventuele bonus betaald kan worden. De Baedts: “Daarvoor heeft de werkgroep ook verschillende suggesties

Daarnaast kunnen gemeenten ook via de afvalstoffenheffing hieraan een bijdrage leveren, hetzij door een hogere afvalstoffenheffing, hetzij via een malus, maar dat leidt tot lastenverzwaring en mogelijke afwenteling van de verantwoordelijkheid voor recyclebaar ontwerp. En dan hebben we ook nog als mogelijkheid de marktwaarde die de vermeden CO₂-emissie van recycling vertegenwoordigt.”

Ook producenten kunnen, wederom conform Vlaams model, een potentiële bijdrage aan een dergelijk fonds leveren. Meer nog dan de gemeenten staan zij immers aan de lat voor het al dan niet behalen van

“In concreto zou dat moeten betekenen dat een gemeente minimaal de inspanning levert, die op basis van aangedragen ‘best practices’ mag worden verwacht.

aangedragen, die grotendeels ontleend zijn aan het in Vlaanderen functionerende systeem. Primair zijn producenten verantwoordelijk voor het organiseren en financieren van de recycling van producten en materialen die zij op de markt brengen.

de recyclingdoelstellingen. Slagen zij daar niet in, dan zal er meer afval ingezameld en verwerkt moeten worden. Dat hiervoor moet worden betaald, is op basis van het principe ‘de vervuiler betaalt’ goed verdeelbaar. ■

Erik de Baedts

Resultaat met recycling

 <p>Mineralen Herwinning van bouwstoffen</p>	 <p>Energie Duurzame brandstoffen en energie</p>	 <p>Biogeen Compost en biomassa</p>	 <p>Sorteren Herwinning van grondstoffen</p>	 <p>Engineering Milieutechnieken en projecten</p>
--	--	---	--	---

Sluinerweg 12, Wilp-Achterhoek, Postbus 184, NL-7390 AD Twello
T +31 (0)55 3018300, F +31 (0)55 3018310, E info@var.nl, I www.var.nl

VAR

Resultaat met recycling

Inzicht milieu-impact Nederlandse betonketen startpunt voor verdere verduurzaming

Onderzoeks- en adviesbureau CE Delft geeft in een recent uitgebracht rapport inzicht in de milieu-impact van de Nederlandse betonketen, van grondstofwinning tot en met sloop en recycling. De deelnemers aan het MVO Netwerk Beton gaan deze resultaten gebruiken om onderbouwde prioriteiten te kunnen stellen. Dit zal in 2014 leiden tot concrete onderlinge afspraken om de betonketen verder te verduurzamen.

Het MVO Netwerk Beton heeft in 2011 de Green Deal Beton gesloten met de Rijksoverheid. Bedrijven uit de betonketen hebben zich geëngageerd om samen te werken aan verduurzaming van de Nederlandse betonsector. Rijkswaterstaat heeft als deelnemer van het MVO Netwerk Beton opdracht gegeven voor het onderzoek van CE Delft: 'Milieu-impact van betongebruik in de Nederlandse bouw'. De analyse omvat de ketenstappen betonproductie, wapeningsstaalproductie, betongerelateerde bouwactiviteiten en transport, sloop en recycling van betonpuin. Ook wordt de gebruiksfase van bouwwerken belicht. Onderzochte milieueffecten zijn de klimaatimpact, fijnstofemissie en het primair energieverbruik. De totale CO₂-emissie van de Nederlandse betonketen bedraagt 1,6 procent van de totale

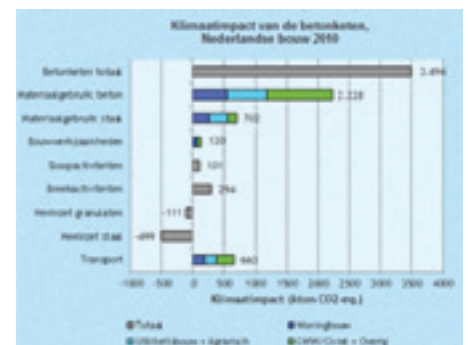
klimaatimpact van Nederland. Dit is aanzienlijk minder dan het mondiale gemiddelde. Cement is doorslaggevend voor de klimaatimpact van de betonketen. Nederland gebruikt relatief veel cementsoorten met industriële reststoffen zoals gemalen hoogovenslakken en poederkoolvliegias als grondstof. Dergelijke soorten cement hebben een lagere CO₂-emissie dan het gebruikelijke 'Portland' cement. Bijzonder aan dit onderzoek is dat alle schakels in de betonketen zijn meegenomen.

Zo blijkt dat staal gebruikt als wapening in beton ook een flinke klimaatimpact heeft, maar dat dankzij de rol van de Nederlandse recyclingindustrie dit staal vrijwel 100 procent wordt hergebruikt waardoor de netto klimaatimpact wel meevalt. Vrijwel al het beton wordt opnieuw gebruikt, voornamelijk als funderingsmateriaal in de wegenbouw maar ook steeds vaker als toeslagmateriaal voor nieuw beton.

Betonkernactivering en andere handelingsperspectieven

In het onderzoek van CE Delft zijn diverse handelingsperspectieven onderzocht om de klimaatimpact van de Nederlandse betonsector te verminderen. Betonkernactivering kan bijvoorbeeld helpen bij het bouwen van energieneutrale gebouwen. Het rapport laat zien dat de klimaat effecten van het bouwproces binnen enkele jaren gecompenseerd kunnen worden doordat in de gebruiksfase netto geen energieverbruik meer plaatsvindt. Of betonkernactivering in de praktijk de meest geschikte technologie is moet per project worden beoordeeld. Het kwantitatieve

effect op de CO₂-uitstoot van Nederland is nog niet te bepalen. Voor andere handelingsperspectieven is het wel mogelijk om een kwantitatief effect aan te geven. Kansen liggen in het terugdringen van de CO₂-emissies bij de productie van cement. Door slimmer te bouwen en ontwerpen

kan het gebruik van 'klinker' per m³ beton verminderd worden.

Hoe nu verder?

Het onderzoek van CE Delft biedt het MVO Netwerk Beton een referentiekader om op basis van een degelijke milieuanalyse prioriteiten te stellen. Een volgende stap is om inzicht te krijgen in de kosten per handelingsperspectief en een top 10 samen te stellen van de opties die per bestede euro het meeste effect hebben. Deze resultaten moeten medio 2014 leiden tot nieuwe onderlinge afspraken. Ondertussen blijven de deelnemers aan het MVO Netwerk Beton doorwerken aan het nakomen van de eerder gemaakte korte termijnafspraken van 'Concreet 1.0'. ■

Blij met waar de RUD's inmiddels staan

Sinds 1 oktober 2010 zijn de gemeenten het bevoegd gezag voor nagenoeg alle uitvoeringstaken die vallen onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Daar waar het gaat om vergunningverlening en handhaving stellen ontwikkelingen als deregulering, verbetering dienstverlening en vermindering van administratieve lasten hoge eisen aan de kennis en kwaliteit binnen het gemeentelijk apparaat.

Een organisatorische vorm waarin krachten worden gebundeld, zodat sprake is van minder versnippering, een grotere mate van deskundigheid en een meer efficiënte inzet van middelen, wordt als de oplossing gezien. Inmiddels telt ons land 28 Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's), belast met vergunningverlening, toezicht en handhaving. Wat zijn de ervaringen tot nu toe? Frits de Groot, teammanager Milieu, Energie, Ruimtelijke Ordening en infrastructuur bij VNO-NCW zegt blij te zijn met waar we nu staan.

"Laat ik duidelijk stellen dat zowel VNO-NCW als MKB Nederland van meet af aan grote voorstanders zijn geweest van deze krachtenbundeling. Wet- en regelgeving in ons land wordt steeds complexer en vraagt in toenemende mate om meer professionaliteit. Kleinere gemeenten lopen al snel tegen beperkingen op. Zij zijn niet alleen kwetsbaar, maar ontberen ook vaak de nodige 'know how'. Vroeg of laat vallen zij door de mand. Van generalisten mag je nu eenmaal niet verwachten dat zij alle ins en outs kennen, die in grotere organisaties werkzame specialisten wel kennen," meent De Groot. De uitkomsten van het onderzoek naar de bestrijding van de brand bij Chemie Pack

op 5 januari 2011 zijn hiervan een treffend voorbeeld. De Groot: "De kans dat de benodigde specialistische kennis bij een grotere organisatie wel aanwezig was geweest, is zeer aannemelijk."

Schaalvergroting lijkt het antwoord op de problematiek. In een gezamenlijke lobby, die moest leiden tot de vorming van RUD's, kregen VNO-NCW en MKB Nederland de rijksoverheid al snel mee. Bij de provincies kostte dat al wat meer moeite. In gemeenteland gaven de bestuurders echter blijk de nodige reserves te hebben. "Zij zagen hierin vooral een inperking van hun autonomie. Het merendeel van de lokale bestuurders herkenden wel de mogelijke beperkingen, maar die deden zich in hun gemeente vanzelfsprekend niet voor. Het heeft dan ook lang geduurd voordat de gemeenten het concept van de RUD's omarmden," weet De Groot uit ervaring.

Effectuering

In 2012 moest de vorming van de RUD's haar beslag krijgen. Dat gaat gepaard met de nodige kinderziektes. De Groot: "Vreemd is dat niet. Niet alle gemeenten waren enthousiast. Er moet met personeel worden geschoven, organisaties opgetuigd en daar komt ook nog eens bij dat de rijksoverheid de reorganisatie aangrijpt

om fors te bezuinigen. En dan hebben we het nog niet eens over de mega-uitdaging op het vlak van ICT en automatisering. Bij de te vormen RUD's gaan vele honderden meters dossiers van allerhande bedrijven over in andere handen. Al die data moeten ook nog eens ingebed worden in een ICT-structuur."

Ook andere partijen moeten wennen aan de nieuwe structuur. Al snel blijkt uit verhalen in de wandelgangen dat de ene RUD de andere niet is. Er zijn RUD's waar het goed loopt, maar dat geldt helaas nog niet voor alle. De Groot: "Waar voor gewaakt moet worden is dat we te vroeg conclusies trekken. De politiek is bij bestuurlijke veranderingen nogal eens geneigd om al na een jaar te evalueren. Vooral bij mega-operaties als deze moet daar meer tijd voor worden uitgetrokken. Persoonlijk denk ik dat dit op zijn vroegst eind 2013 kan. Dat neemt niet weg dat als je nu naar de stand van zaken kijkt ik op de eerste plaats zou willen zeggen nog steeds vierkant achter dit proces te staan. Sterker nog ik ben blij met waar wij nu staan!"

Bestuurlijk overleg

Niet kan ontkend worden dat er nog altijd negatieve krachten werkzaam zijn. Soms

Frits de Groot

Genuanceerder

Harry ter Braak, interim manager bij IPO, herkent het nodige dat door De Groot is gesteld, maar mist tegelijkertijd enige nuance. Zeker op het vlak van beleid en handhaving. "Qua beleid is het lokaal bestuur veelal het bevoegde gezag. Om op dat gebied een eerlijke vergelijking te maken, is niet eenvoudig. Situaties kunnen veel op elkaar lijken, maar zijn meestal nooit identiek. Dat verklaart al veel. Wat handhaving betreft, liggen de kaarten totaal anders. Daar is uniformiteit wel geboden. Eerlijk gezegd verwacht ik dat dit tussen nu en één jaar ook daadwerkelijk het geval zal zijn. Momenteel zie je al dat de RUD's wat dat betreft steeds dichter naar elkaar toe kruipen," stelt Ter Braak.

ICT

Op ICT-gebied is de kloof veel groter. Ter Braak: "Als je kijkt waar we vandaan komen, is dat niet vreemd. Elke gemeenten en provincie had zo zijn 'eigen' systeem. Al die verschillende systemen moeten de komende jaren geïntegreerd worden in één systeem. Dat vraagt forse investeringen. Nu de financiële armslag van gemeenten en provincies beperkter is, zie je dat hier wat meer tijd voor wordt uitgetrokken. Maar ik kan wel garanderen dat gemeenten en provincies volop met dat integratieproces bezig zijn. Ik verwacht dan ook dat wij in een periode van twee tot maximaal drie jaar erin zullen slagen ook deze slag te maken.

Veiligheid

Deze ontwikkeling gaat zeker niet ten koste van de veiligheid van de burger. "De vergunningverlening en handhaving van bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen of deze opgeslagen hebben liggen, de zogenaamde BRZO-bedrijven, ligt in handen van een zestal, daarin gespecialiseerde, RUD's. Die zullen qua beleid en handhaving binnen 12 maanden op één lijn zitten," verwacht Ter Braak.

Minder

Overigens denkt Ter Braak dat het huidige aantal van 28 RUD's in de nabije toekomst zal reduceren. Ter Braak: "Plannen daartoe nemen al concretere vormen aan. Binnen drie tot vijf jaar zal het aantal RUD's in ons land vermoedelijk zijn gereduceerd tot 23 à 24 stuks. Zelfs de kans dat dit aantal nog lager zal uitvallen, sluit ik zeker niet uit."

uit persoonlijke rancune, soms vanwege de opgelegde bezuinigingen. Hoe zijn die om te buigen? Volgens De Groot is dat vooral een zaak van communicatie in de vorm van bestuurlijk overleg. Toon met de nodige praktijkvoorbeelden aan dat het ook goed kan gaan en ken de koplopers binnen de RUD's een ambassadeursrol toe. "De aanloop was lang. In elk geval langer dan velen hadden gewild. Maar je moet dergelijke ingrijpende processen niet willen forceren. Vergeet niet dat er nogal wat gemeenten zijn die op het gebied van hun autonomie behoorlijk hebben moeten inleveren. Als je mij nu vraagt of het glas half vol is, of half leeg, zou ik mij achter het eerste statement willen scharen," zegt De Groot.

Gebiedsafbakening knelpunt?

In het veld valt ook te beluisteren dat niet iedereen gelukkig is met het feit dat het werkgebied van een RUD niet altijd gelijk is aan dat van de veiligheidsregio. Er zijn zelfs RUD's die in verschillende provincies werkzaam zijn. Anderzijds zijn er ook waterschappen met een dergelijk groot werkgebied dat zij onder verschillende RUD's vallen. Dat kan op gespannen voet staan voor wat betreft harmonisatie qua beleid. De Groot heeft dit van meet af aan

als een lastig punt gezien. Het streven is weliswaar gericht geweest op logische verbanden, maar in de praktijk blijkt dat niet altijd mogelijk. "Bovendien moet je je ook weer afvragen wat toekomstige schaalvergrotingen voor consequenties met zich meebrengen. Momenteel vindt er discussie plaats om een aantal provincies

samen te voegen en spreekt het regeerakkoord over de vorming van 100.000+-gemeenten. De Groot: "Het vraagstuk van de gebiedsafbakening is heel bewust aan bestuurskundigen overgelaten. Daar laat ik mij niet over uit. Wat ik wel weet, is dat wat er nu is 'het beste van twee werelden' vormt." ■

SBM Mobile combi-breker

Mobile combi-breker voor het breken van o.a. (beton)puin, asfalt, grind en natuursteen.

SBM Mobile betoncentrale

Supermobile betoncentrale met een capaciteit van 65 tot en met 160 m³ per uur.

SBM Immobilisatie

Supermobile stabilisatie/immobilisatie machine met een max. productie van 500 ton per uur.

Jager Ophof sterk op gebied van breken, zeven, shredderen, wassen, transporteren, windziften, mobiele- en vaste betoncentrales, immobiliseren, slijtdelen en sensortechniek.

Contact: +31 (0) 341- 42 45 33 | www.jager-ophof.nl | info@jager-ophof.nl

Milieu en Omgevings- vergunning vergt kennis.

scm milieu is gespecialiseerd in :

- Omgevingsvergunningen
- Managementsystemen
- Veiligheidsrapportage en -studies
- Milieueffectenrapportage en -studies
- Ruimtelijke ordening
- IPPC
- ADR-regelgeving
- Afval- en bodemwetgeving
- Geluid, geur, luchtkwaliteit, stikstofdepositie
- Bestuursrechtelijke procedures
- Natuurbescherming

scm milieu - Roermond

Westhoven 2
6042 NV Roermond
Nederland

T +31 475 420 191
info@scmmilieu.nl

m-tech - Hasselt

Maastrichtersteenweg 210
3500 Hasselt
België

T +31 011 22 32 40
info@m-tech.be

scm milieu onderdeel van **m-tech nv**

www.scmmilieu.nl

Ontberen van regie leidt tot onvoldoende samenwerking RUD's

Tot 2013 zijn de 28 regionale uitvoeringsdiensten (RUD's) vooral gericht geweest op het besturen en inrichten van de eigen organisatie en minder op samenwerking om calamiteiten en het aanpakken van milieucriminaliteit te voorkomen. Dit blijkt uit het onderzoek 'Slimme RUD-samenwerking met ICT'.

Een van de belangrijkste knelpunten, zo blijkt uit dit onderzoek, is het feit dat de RUD's een gezamenlijk platform missen om regie en sturing te geven aan de noodzakelijke standaardisatie. Ook gaat er onvoldoende aandacht uit naar afstemming met gemeenten en andere partners. Dat leverde een grote diversiteit in organisatie en werkwijze op ondanks het gelijke takenpakket. Een gevolg daarvan is dat het delen van (handavings)informatie tot op heden beperkt is. Het voldoen aan de kwaliteitscriteria staat voorop en daardoor ontstaat volgens de onderzoekers het gevaar dat het 'middel' het zicht op het 'doel' vertroebelt.

Bevindingen

De onderzoekers komen tot deze conclusie na besturing van 25 bedrijfsplannen en

aanvullend beschikbaar onderzoeksmateriaal. Verder is gebruik gemaakt van de respons van 13 omgevingsdiensten en 18 gemeenten. Ook zijn er de nodige diepte-interviews gehouden met stakeholders en materiedeskundigen.

Volgens de onderzoekers is een en ander wel verklaarbaar en een logisch gevolg van het feit dat de focus van de omgevingsdiensten tijdens de kwartiermakersfase vooral gericht was op de inrichting van de eigen organisatie. Maar het is nu zaak vaart te maken wat betreft het delen van informatie. Dat voorkomt dat alle omgevingsdiensten steeds opnieuw het wiel moeten uitvinden. Door de focus op de eigen organisatie krijgt innovatie nau-

welijks aandacht en worden de voordelen van standaardisering niet benut.

Aanbevelingen

Het rapport telt 12 aanbevelingen om tot een betere regie en sturing van de omgevingsdiensten te komen. Zo moet er een platform komen voor het gezamenlijk beheer en de ontwikkeling van de informatievoorziening, evenals een werkgroep voor het delen van informatie over milieucriminaliteit. Ook is het van belang voldoende middelen te reserveren voor de doorontwikkeling van de gezamenlijke informatievoorziening en moet er op landelijk niveau een platform komen voor regionale 'best practices'.

Bedrijfsleven: 'Aanpak regeldruk mist concrete samenwerking'

MKB-Nederland en VNO-NCW zijn blij dat bedrijven de komende jaren 2,1 miljard euro gaan besparen, doordat zij aan minder regels hoeven te voldoen. Maar zij missen in de plannen van ministers Kamp (Economische Zaken), Blok (Wonen) en Plasterk (Binnenlandse Zaken) concrete uitwerkingen van de doelstellingen die zijn genoemd in het regeldrukprogramma. Er lijkt voor 1,3 miljard euro aan maatregelen voor bedrij-

ven ingevuld, maar het is onduidelijk hoe het kabinet aan deze besparing komt.

Regeerakkoord 'plus'

De doelstellingen zijn goed. De programmaonderdelen zijn goed. Maar deze aankondiging is meer een regeerakkoord 'plus', aldus MKB-Nederland en VNO-NCW. Het is meer een regeerakkoord, met een beschrijving van de onderdelen, dan dat het een actieplan is met concrete targets waarop het kabinet is te controleren en is af te rekenen. Zo noemt het kabinet vooral de maatregel 'uniformering loonbegrip'. Maar volgens de ondernemersorganisaties levert dat geen enkele lastenreductie op. Ook wordt niet duidelijk wanneer de eerste resultaten van de maatwerkeraanpak verwacht mogen wor-

den, aldus MKB-Nederland en VNO-NCW. Die aanpak moet een zeer merkbare vermindering van regeldruk opleveren.

Doelstellingen kabinet

De regering wil deze kabinetsperiode dat voor 2,5 miljard euro (2,1 miljard voor bedrijven en 400 miljoen voor burgers) aan lasten wordt verminderd. De ondernemersorganisaties steunen de doelstellingen van het kabinet van harte. Daarbij wordt volgens het regeerakkoord gedacht aan: De aanpak van stapeling van toezicht. En verdere verbetering van digitale dienstverlening, door onder andere het Ondernemingsdossier en het recht op elektronisch zaken doen.

Bron: Nieuwsbericht MKB Nederland d.d. 25-04-2013

Afscheid met een traan

Om precies te zijn zes jaar en twee dagen stond Jan Schuttenbeld aan het roer van BRBS Recycling. Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 20 april jl. droeg hij de voorzittershamer over aan zijn opvolger Ton van der Giessen. "Ogenschijnlijk een formaliteit, maar wel één die emoties oproept," erkent Schuttenbeld ruitelijk.

Nog maar net zijn eerste schreden gezet in de recyclingbranche of Schuttenbeld wordt in 1998 gevraagd deel uit te maken van de Technische Werkgroep Breken van BRBS, zoals de branchevereniging toen nog officieel heette. Nauwelijks vier jaar later trad hij toe tot het bestuur, waaraan hij vervolgens vanaf 18 april 2007 als voorzitter leiding mocht geven. "Ik mag terugkijken op een mooie en inspirerende periode, waarin ik met diverse personen heb mogen samenwerken. Stuk voor stuk mensen met kennis van zaken, die de nodige bevoegdheid etaleren en zich ook nog eens ten volle hebben ingezet om de belangen van de leden zo goed mogelijk te behartigen. Dat geldt voor de bestuursleden, maar zeker ook voor de secretariatsmedewerkers. Het zal mij zeker het nodige doen dit alles los te laten," aldus Schuttenbeld.

Zijn besluit om af te treden heeft hij afgelopen najaar al genomen. Niet omdat hem de inspiratie ontbrak langer door te gaan, maar met het oog op het verenigingsbelang. Schuttenbeld: "Max de Vries, onze directeur, zal binnen enkele jaren met pensioen gaan. Om de continuïteit te waarborgen is het zaak dat er tegen die tijd een goed ingewerkte voorzitter aan

het roer staat. Om voor die persoon de weg vrij te maken, heb ik dit besluit genomen. Een eerlijk gezegd was ik mij ook niet bewust dat ik al meer dan tien jaar deel uitmaakte van het bestuur. Mutaties op zijn tijd zijn ook goed. Nieuwe mensen hebben weer een andere kijk op zaken. Dat inspireert en houdt de boel scherp."

Doelstellingen

Bij zijn aantreden had Schuttenbeld de nodige doelen gesteld. In willekeurige volgorde: een kwaliteitsslag bij de breedere bewerkstelligen, recyclen in plaats van verbranden en een betere samenwerking met de overheid en andere branche-organisaties. "Op dat moment beleefde de sector waanzinnig mooie jaren. Ons ambitieniveau lag wellicht hoog, maar was wel realistisch. 2009 werd een keerpunt. Economisch ging het, zeker in de bouw, hard bergafwaarts. Dat alles deed de situatie drastisch veranderen. Toch

hebben wij op de meeste fronten meters gemaakt. Al moet ik wel erkennen dat de voorgestane samenwerking met de BMR onvoldoende uit de verf is gekomen. Gelukkig kan ik constateren dat dit laatste het afgelopen jaar weer beter gaat. En dat is goed ook, want wij hebben elkaar nodig. Intensieve samenwerking binnen de Stichting Granulaat zal alleen succesvol zijn indien beide partijen dezelfde koers voorstaan. Veel beter verging het met de voorgestane samenwerking met de Rijksoverheid. Vandaag de dag is

Jan Schuttenbeld

Mark Kuijken (l) en Jan Schuttenbeld (r)

BRBS Recycling een serieuze partner binnen het Haagse circuit en zij weten ons ook te vinden!", zegt Schuttenbeld.

Teleurstellingen

Dat neemt niet weg dat de sector ook de nodige teleurstellingen heeft moeten verwerken. "Zo'n jaar of zes geleden gaven wij al de nodige waarschuwendende signalen af dat het niet goed zou gaan met de verbrandingscapaciteit in ons land. De beleidmakers, maar ook politiek Den Haag, wisten deze signalen niet op de juiste waarde te schatten. Met alle gevolgen van dien. De verbrandingstarieven bevinden zich inmiddels op een historisch dieptepunt, rendementen staan onder druk en een aantal afvalverwerkende bedrijven staat inmiddels in de etalage. Potentiële kopers dienen zich echter niet aan. Om de verbrandingssector nog overeind te houden, is men op grote schaal afval gaan importeren. Bijkomend gevolg is dat wij nu met bodemassen opgezaadeld zitten van een mindere kwaliteit, die ook nog eens de markt van de brekers verstoren. Op de keper beschouwd een onverkwikkelijke zaak. Die AVI's zijn veelal met gemeenschapsgeld gebouwd. Geld dat ook is opgebracht door onze sector. En vervolgens worden wij door hen beconcurrerd,"

verzucht Schuttenbeld. Een teleurstelling is eveneens dat de einde afvalstatus voor recyclinggranulaat na vele jaren discussie nog steeds geen feit is. Schuttenbeld: "Bijna alle partijen zijn het erover eens dat de kwaliteit van onze producten niet langer ter discussie staat. Waar is dan het wachten nog op?"

Zegeningen

Gelukkig zijn er ook de nodige zegeningen te tellen. "Laat ik voorop stellen dat deze niet alleen op mijn conto komen. Daar hebben zowel het secretariaat als het gehele bestuur hard voor geknokt. Een absoluut hoogtepunt beschouw ik het van tafel krijgen van het Besluit financiële zekerheid. Was dat er wel doorgekomen dan zou dit heel wat bedrijven in financiële problemen hebben gebracht. Een ander hoogtepunt, dat ik zou willen noemen, is het verankeren van het GPS-systeem in de nieuwe BRL 2506. Daarmee zijn wij er niet alleen in geslaagd om een kwaliteitsslag te maken, maar ook om tegelijkertijd de nodige transparantie te bewerkstelligen," stelt Schuttenbeld. Niet onvermeld mag blijven dat, mede dankzij de inspanningen van BRBS Recycling, nu ook bij de overheid het besef leeft dat er veel duurzamer moet worden omgegaan met onze grond-

stoffen. Recycling staat weer op de eerste plaats! Dat feit is mede aangegrepen om de huisstijl en de naam van de brancheorganisatie te herzien.

Schuttenbeld: "Vanuit die wetenschap spant BRBS Recycling zich ook in om de belangen van aanpalende bedrijven beter in de markt te zetten. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het recyclen van kunststoffen, bitumineuze dakbedekking en teerhoudend asfaltgranulaat. De Raad van Advies, waarmee wij inmiddels een jaar of vier werken, heeft daar middels het geïntroduceerde strategisch overleg grote invloed op gehad. En 'last but not least' wil ik memoreren dat ondanks financieel zware tijden het ledental van BRBS Recycling, in tegenstelling tot die bij diverse andere branche-organisaties, op peil is gebleven."

Advies

Zijn opvolger, Ton van der Giessen, wenst Schuttenbeld veel succes toe. "Ik heb veel vertrouwen in zijn kwaliteiten en ik ben er van overtuigd dat hij onze brancheorganisatie nog meer zal weten te profileren. Een welgemeend advies wil ik hem zeker meegeven: heb geduld, geef blijk over een lange adem te beschikken en versaag niet je boodschap stelselmatig te herhalen." ■

Jan Schuttenbeld draagt voorzittershamer over aan Ton van der Giessen

Op de Algemene Ledenvergadering d.d. 24 april jl. nam BRBS Recycling afscheid van haar voorzitter Jan Schuttenbeld, die deze functie zes jaar bekleedde. Vice-voorzitter Mark Kuijken typeerde hem als een persoon die mensen veel vrijheid laat bij het regelen van zaken, die er altijd was indien er een beroep op hem werd gedaan en onder wiens leiding veel tot stand is gebracht. Als dank en waardering overhandigde hij namens de leden een blijvend aandenken aan de scheidend voorzitter. Bij acclamatie werd vervolgens Ton van der Giessen door de circa 60 aanwezige leden als opvolger benoemd.

Alvorens Van der Giessen de voorzittershamer ter hand nam, gaf hij in het kort zijn visie op de toekomst van BRBS Recycling weer. "De afgelopen jaren heeft BRBS Re-

Ton van der Giessen

cycling zich duidelijk gepositioneerd als brancheorganisatie. Gezien het feit dat de maatschappij en de markt om ons heen erg in beweging zijn, liggen er nog tal van uitdagingen," aldus Van der Giessen.

Eén van de domeinen waarop de komende jaren de overheid haar pijlen richt is 'Groene Groei'. Het onderwerp 'Van afval naar grondstof' komt daarin prominent tot uitdrukking. Het schaarser worden van primaire grondstoffen, veranderende wet-

en regelgeving en producentenverantwoordelijkheid geven de markt nieuwe impulsen. Van der Giessen ziet die ontwikkeling als een potentieel startpunt voor nieuwe activiteiten. Als voorbeeld noemt hij het recyclingsysteem 'Plastic Heroes'. "Zonder deze vorm van producentenverantwoordelijkheid zouden kunststofverpakkingen in een AVI zijn beland. Nu zijn verschillende bedrijven er mee actief. Iedereen op zijn plek binnen de cirkel van deze nieuwe economie," aldus Van der Giessen.

Duidelijkheid

"De rol die BRBS Recycling vervult, is bepaald niet het fungeren als 'business development afdeling' van haar leden," stelt Van der Giessen. "Ieder bedrijf ontwikkelt zijn eigen strategie en visie. BRBS Recycling kan wel drempels verlagen, barricades opruimen en helpen bij het ontwikkelen van beleidsinstrumenten, die nieuwe business modellen stimuleren. Als voorzitter van deze branchevereniging wil ik aan deze ontwikkelingen, samen met de leden, het bestuur en het secretariaat, een bijdrage leveren." ■

Dorrestein: groot in 'specialties'

Tijdig de bakens verzetten en oog voor risicospreiding, is Leo van Dorrestein's credo. Hoewel de economische crisis ook bij Containerbedrijf Dorrestein B.V. in Den Dolder voelbaar is, biedt deze tegelijkertijd kansen. "In 'vullis' zit altijd wel wat," zegt hij. Net als zijn vader Arie, de grondlegger van het bedrijf, is hij steeds op zoek naar activiteiten waarmee hij zich kan onderscheiden van anderen. "Als je min of meer een monopolist bent, heb je nauwelijks concurrentie. Tegen elkaar uitgespeeld worden, heb

je dan minder te vrezen. En juist in tijden dat het economisch allemaal wat minder is, weegt dat laatste zwaar," meent Van Dorrestein.

Het is 18 mei 1945. Nederland is nauwelijks veertien dagen bevrijd en staat aan de vooravond van de wederopbouwperiode. Voor Arie van Dorrestein het moment om in Zeist met materieel uit de dump een eigen aannemingsbedrijf te starten. Hij legt de basis voor een echt familiebedrijf door met de behaalde winst zijn bedrijf stap voor stap uit te breiden. Na zich ook in de transportsector te bewegen, is de aankoop van een stort een volgende stap. Daarmee zette vader Arie de eerste schreden op het gebied van vuilverwerking. De in Zeist opgehaalde 'tonnetjes' vinden

hier hun 'eindbestemming'. In 1972 introduceert Arie van Dorrestein, op initiatief van de Milieuclub Zeist achter de plaatselijke V&D de eerste glasbak in ons land. Het ingezamelde verpakkingsglas werd vervolgens door Maltha gerecycled. Ook andere gemeenten in de regio erkennen de meerwaarde van dit initiatief en doen een beroep op Dorrestein. In latere jaren werd zowel in Zeist als in Utrecht nog een poging ondernomen om op soortgelijke wijze blik in te zamelen. Daarbij was het vooral te doen om het tin terug te winnen, waarin weer een bedrijf in Friesland zich had gespecialiseerd. In tegenstelling tot glasrecycling kwam dit initiatief echter nooit goed van de grond.

Specialistisch werk

Alle acht zonen en drie dochters hebben

in latere jaren wel in de een of andere hoedanigheid in het bedrijf gewerkt. "Dat gaat goed zolang je een open boek voor elkaar bent," stelt Leo van Dorrestein. De huidige ondernemer. Met uitzondering van zus Greet zijn zij allen een eigen weg ingeslagen. Greet bleef bij het familiebedrijf en helpt Leo met de dagelijkse gang van zaken. Sinds 1989 is het bedrijf verhuisd naar het naburige Den Dolder, daar de luchtmachtbasis Soesterberg voor zoveel werk zorgde dat de vestiging in Zeist letterlijk uit zijn jasje dreigde te scheuren. Achttien jaar later, we schrijven dan inmiddels 2007, vindt er op deze locatie met het oog op de toekomst een forse uitbreiding plaats. Transport- en aannemersbedrijf Dorrestein richt zich ondertussen ook op containertransport en -verhuur, handel in zand en grond, op- en overslag van puin, alsmede op recycling. Van Dorrestein: "Maar dat zou ik niet de kurk willen noemen waarop ons bedrijf echt drijft. Een container neerzetten, later weer weghalen en de inhoud recyclen kan iedereen. Mijn voorkeur gaat meer uit naar echt specialistisch werk als het vernietigen van afgekeurde partijen.

Na vernietiging voeren wij het restmateriaal veelal af naar AEB in Amsterdam, waar het wordt verbrand onder terugwinning van energie. Dat geldt ook voor ongeveer 30% van het huishoudelijk en bedrijfsafval

dat bij Dorrestein op het terrein terecht komt. "Zelf halen wij nog wat krenten uit de pap," zegt Van Dorrestein.

Tegen elkaar uitgespeeld worden, heb je dan minder te vrezen.

Specifiek materieel

Het vernietigen van afgekeurde partijen, zaken die niet in verkeerde handen mogen vallen, dan wel in beslag genomen goederen, gebeurt veelal in twee stappen. Van Dorrestein: "Wij beschikken hier over een tweetal mobiele shredders. In de eerst shredder worden de te vernietigen materialen tot relatief grove stukken verkleind. Vervolgens voeren wij dat grove materiaal nog eens door een andere shredder, die dit tot praktisch stof weet te verkleinen. Die tweede shredder, hebben wij geheel zelf ontworpen en deze kan de materiaalstroom probleemloos vermalen tot deeltjes kleiner dan één millimeter. Ook voor het vernietigen van printplaten en computeronderdelen, die uit oogpunt van veiligheid voorgoed onbruikbaar moeten worden gemaakt, heeft deze machine zijn nut bewezen. Die worden zo klein vermalen dat het volstrekt onmogelijk is om ooit ingevoerde codes nog weer uit te lezen."

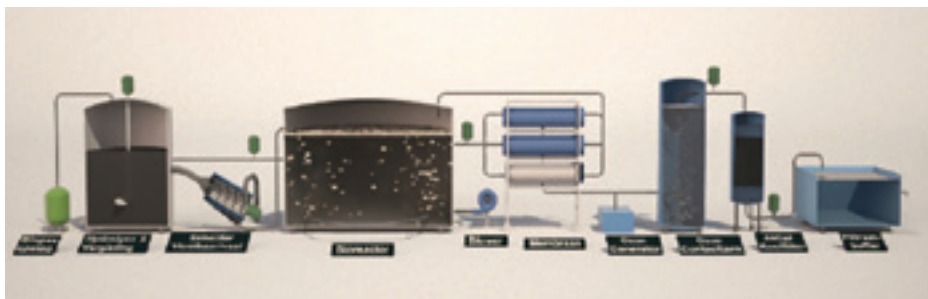

Leo van Dorrestein

Op de plank ligt nog een ontwerp voor een onderwatershredder waarmee mortieren, lawinepijlen en illegaal vuurwerk onschadelijk kan worden gemaakt. "Tot een aantal jaren geleden verzorgden wij onder andere voor de Domeinen de classificatie en distributie van explosieven. Onze kennis op dit gebied greep Justitie vervolgens weer aan om ons partijen illegaal vuurwerk te laten vernietigen. Helaas zorgde een Europese aanbesteding er twee jaar geleden voor dat wij uit de bus en bouwen we deze shredder alsnog. Opgeven is geen optie en sommige dingen hebben nu eenmaal tijd nodig," zegt Van Dorrestein glimlachend. ■

Sanitatie-systeem biedt perspectief voor de 21ste eeuw

Verpleegafdeling 2 Noord van het Reinier de Graaf ziekenhuis in Delft maakt inmiddels al weer twee jaar gebruik van een revolutionaire zuiveringsinstallatie van Pharmafilter. Inmiddels zijn ook de overige afdelingen op deze locatie aangesloten op het systeem, zodat immer op de loer liggende gezondheidsrisico's door farmaceutica in afvalwater zijn beteugeld.

Het door Pharmafilter uit Amsterdam ontwikkelde concept is gebouwd rond een tweetal uitgangspunten. Op de eerste plaats is het gericht op het vergroten van de efficiency en de veiligheid in een ziekenhuis. Die efficiencyverhoging is onder meer gerealiseerd door bioplastics als wegwerpmateriaal de plaats van disposables in te laten nemen. Dat maakt vele hygiënische handelingen overbodig. Bovendien zijn deze bioplastics te vergisten en om te zetten in onder meer energie en een herbruikbaar restproduct. Tegelijkertijd valt met behulp van membraantechnologie en adsorptieve en oxidatieve technieken de afvalwaterstroom vergaand te zuiveren en van farmaceutica te ontdoen.

Bioplastics

Bioplastics en ander vergistbaar materiaal, waaronder etensresten, worden gedurende een bepaalde tijd onder thermofiele condities afgebroken. Daarvoor wordt

het bezonken slib uit het afvalwater, het vermalen keukenafval en bioplastics in nauwkeurig vastgestelde hoeveelheden en fijnheidsgraad gedoseerd. Met het vergistingsproces zijn minimaal 30 dagen gemoeid.

Bij een goed werkende vergisting ontstaat een biogas dat voor ca. 60-70% uit methaan bestaat en 30-40% uit CO₂.

Afvalwater

De feitelijke behandeling van het voorbezonken afvalwater vindt plaats in een membraan bioreactor (MBR). Op zijn beurt houdt een fijn macrofilter het grootste deel van de membraanvervuilende stoffen in de MBR tegen. De dunne fractie van het rioolwater wordt in de MBR continu vermengd met de waterfractie uit het digestaat uit de vergister. Adsorptie en mogelijke biologische afbraak laat vervolgens een substantieel deel van de geneesmiddelen uit de waterstroom verdwijnen. Wat dan

nog resteert wordt met behulp van ozonisatie afgebroken. Daarbij wordt gebruik gemaakt van actief kool, om ook de laatste restjes geneesmiddelen, afbraakproducten en hormoonverstoorders te adsorberen.

Meest duurzame ziekenhuis

In 2012 is het Reinier de Graaf ziekenhuis uitgeroepen tot het 'meest duurzame ziekenhuis van Nederland'. Het ziekenhuis verdiende deze titel door het gebruik van heel veel, van bioplastics gemaakt, wegwerpmateriaal en de recycling op het terrein. In totaal waren 225 zorgaanbieders, waaronder ook verzorgings- en verpleeghuizen en GGZ-instellingen, betrokken bij dit onderzoek. ■

www.allebrekers.nl live

Hoewel BRBS Recycling één van de stuwende krachten is achter de BRL 2506 wil dit niet zeggen dat alleen de leden van deze brancheverenging toegang hebben tot relevante informatie. Vanuit die optiek is onlangs de website: www.allebrekers.nl live gegaan, waaruit voor eigenaren van brekerinstallaties, die willen voldoen aan de eisen van de BRL 2506, certificerende instellingen en handhavers veel nuttige informatie valt te ontfemen.

Op de site valt onder meer te lezen wanneer een bedrijf moet beschikken over een

werkend GPS-systeem, wie continue toegang hebben tot dit systeem, wanneer de nieuwe BRL 2506 in werking treedt, welke overgangstermijn wordt gehanteerd, maar ook hoe u zich kunt aanmelden bij www.allebrekers.nl.

Doel

BRBS Recycling zet zich al jaren in voor het produceren van hoogwaardiger recyclinggranulaat met behulp van mobiele en stationaire brekerinstallaties. Primair staat daarbij het vergroten van het vertrouwen in een duurzame grondstof als

doel voor ogen. De verplichte GPS is daar onderdeel van en maakt nu deel uit van de gewijzigde BRL 2506, die per 1 juli a.s. in werking treedt. Belangrijkste doel van deze maatregel is om de zichtbaarheid en de transparantie in de markt te vergroten. Ook kan dit leiden tot een verlaging van de toezichtdruk op de goede bedrijven en maakt dit mogelijk de focus meer op niet-transparante bedrijven te leggen. ■

Toekomst voor een bio economie Westland?

De plannen om een bio-economie in het Westland te realiseren nemen steeds vastere vormen aan. Op korte termijn gaat het om het direct benutten van reststromen (ontsappen, biociden, vezels verwerkt in boards, papier, karton of verpakkingsmaterialen). In de toekomst kunnen uit reststromen nieuwe producten met een hoge toegevoegde waarde ontstaan. Deze bio-economie gaat uit van het streven naar volledige en waardevolle benutting van onze, nu nog, reststromen. Verwaarding van reststromen, milieuvriendelijk en aansluitend op de lokale economie en ontwikkelingen, zijn daarbij kernwaarden.

Naast het verkennen van deze mogelijkheden vindt er eveneens onderzoek plaats naar het inzetten van aardwarmte in de glastuinbouw in het Westland. Het eerste project, Green Well Westland, waarbij zes bedrijven zijn gekoppeld op de bron, draait met succes. Daarnaast heeft de gemeente Westland medio 2009 in het kader van het thema duurzame glastuinbouw een projectgroep vergisting ingesteld. Kansrijke voorstellen van deze projectgroep hebben tevens tot doel de economische crisis te lijf te gaan. Inmiddels geniet de projectgroep bekendheid onder de naam BioBase West-

land. Aanvankelijk legde de projectgroep, gemeente en bedrijfsleven samen, onder leiding van Tom de Bruijn de focus op het vergisten van uit de glastuinbouw afkomstige restmaterialen. Het bij dit proces vrijkomende methaangas is als biobrandstof te gebruiken voor de streekbussen of in een WKK voor het opwekken van elektriciteit en warmte. De CO₂ zou direct weer in de glastuinbouw zijn her te gebruiken. "Gedurende het proces zijn drie sporen ontstaan. Het eerste spoor vormt het opzetten van een vergistingsinstallatie waarin onder meer HVC, Van Vliet Contrans en de gemeente Westland participeren. Het tweede spoor is de hogere verwaarding van de reststromen en inhoudstoffen uit de glastuinbouwsector. Als eindplaatje, zeg maar het derde spoor, staat een bio-based park voor ogen, waarbij het daadwerkelijk vergisten de laatste schakel in de keten kan zijn. Bij elk van de tusseliggende schakels kan een bedrijf iets nuttigs moeten doen met het restmateriaal alvorens hetgene dat dan resteert weer door te schuiven naar een volgende schakel in de keten. Die insteek moet het pad effenen voor het Westland BioBase Park," licht Frans Zwinkels, lid van de projectgroep toe.

Zo'n insteek kan tot wezenlijke synergievoordelen op het gebied van uitwisseling energiestromen, kennis en economische ontwikkeling leiden. Dat is echter gemakkelijker gezegd dan gedaan. Wat valt er zoal te doen met die restmaterialen en wie heeft er daadwerkelijk wat aan?

Eye opener

Een bezoek aan een vakbeurs was voor Zwinkels een 'eye opener'. Een van de standhouders, het Kenniscentrum Papier en Karton, toonde daar wat deze sector zoal met plantaardige restmaterialen kon doen. Samen met het Kenniscentrum Papier en Karton, Kenniscentrum Plantenstoffen en de afdeling Food & Bio-based Research van de Wageningen Universiteit is een werkgroep opgezet. Al snel werd ons duidelijk dat er al meer initiatieven op het gebied van het verwaarden van plantaardig restmateriaal gaande waren. Het gaat daarbij onder meer om de ontwikke-

Frans Zwinkels met enkele uit tomatenstengels vervaardigde producten

ling van medicijnen, plantaardige kleurstoffen, vruchtensappen, voedingscomponenten en grondstoffen voor energie. De vraag die ons bezighield was vervolgens bij welke ontwikkeling Westland zou kunnen aanhaken," geeft Zwinkels aan.

Als pilot viel de keus op het toepassen van vezels uit tomaten-, paprika-, aubergines en komkommerstengels in de papier- en kartonindustrie. Uit de diverse testen blijkt dat tomatenstengels zich hiervoor het beste lenen en dat in de praktijk 10 tot 30 procent aan oud papierpulp kan worden toegevoegd, waardoor een betere kwaliteit papier ontstaat. Vervolgens is een partij van 2.000 kg tomatenstengels na bewerking getest voor het produceren van dozen, waarin de tomaten kunnen worden aangevoerd. Ook dat gaf hoopgevende resultaten. Zelfs de productie van golfkarton lijkt mogelijk.

Uitdagingen

Zwinkels: "Voor deze toepassingen is in feite alleen de droge stof in de stengel interessant. Maar die maakt slechts 10-15% uit van het totaal, de overige 85-90% bestaat uit vocht. Uit logistiek oogpunt is het gewenst om die hoeveelheid vocht aan de bron te elimineren, want de teelt van

vervolg pagina 20 >

tomaten vindt hoofdzakelijk in het westen van ons land plaats, terwijl de papier- en kartonindustrie juist in het noordoosten is geconcentreerd. Overigens is dat niet het enige te tackelen probleem. Bij het versnipperen van de stengels worden ook de nog aan de plantenstengels zittende plastic of metalen clipjes en opbindtouw verkleind. Met bestaande zeeftechnieken zijn die er slechts ten dele uit te halen, terwijl de papier- en kartonindustrie uitsluitend 'schoon materiaal' kan gebruiken". We zijn momenteel bezig met het vinden van de juiste en rendabele scheidingstechnieken en staan open voor goede initiatieven. Het vocht uit de stengels blijkt eveneens

waardevolle stoffen te bevatten in de vorm van biociden. Natuurlijke afweerstoffen die ingezet kunnen worden in de tuinbouwsector. Zwinkels; "Het Kenniscentrum Plantenstoffen, Productschap Tuinbouw en de tuinbouwtoeleveranciers verrichten inmiddels onderzoek naar de werking van deze stoffen, hoe o.a. deze biociden uit het sap zijn te halen, voor wie deze interessant kunnen zijn en of deze ook zijn te vermarkten."

Andere sporen

Voor een sterke groei, optimale vruchtzetting, maar ook ter voorkoming van ziektes, is het van belang de bladhoeveelheid te beïnvloeden. Vandaar dat de tomatenplant wordt 'geplukt'. Dit levert duizenden tonnen blad per week op. Een deel van de tomatentelers laten dit restmateriaal veelal tussen de planten liggen omdat hierop veel insecten huizen, die als biologisch gewasbeschermingsmiddel fungeren. Een ander deel van de kwekers voert dit blad steeds af. Het overtollige blad kan, in een mengsel met oud papier, als grondstof dienen voor de productie van kartonnen schaaltes waarin een tros tomaten wor-

den verpakt. Derde klas tomaten draaien op de veiling veelal door. Verwerken tot compost was tot nu toe gebruikelijk. Maar waarom deze, wellicht voor het oog niet zo fraaie, maar kwalitatief goede vruchten niet gebruiken voor menselijke consumptie? Er valt prima tomatensap van te maken en het 'prut' leent zich wellicht voor toepassing in de voedingsmiddelenindustrie. En wat uiteindelijk resteert kan alsnog naar de vergister.

Cascaderen

Al deze verschillende initiatieven maken duidelijk dat er aanmerkelijk meer te doen valt met deze glastuinbouwgewassen dan tot nu toe gebruikelijk is. De insteek die de projectgroep voorstaat is het op regionaal schaalniveau in een bio-based park, aan elkaar knopen van dit soort initiatieven en daar een rendabele business case van te maken. Dat er een toekomst is voor dergelijke initiatieven, is voor de projectgroep 'zonneklaar'. ■

Eerland

Vakmanschap in de bouwcyclus

Eerland
BOUWSTOFFEN
MANAGEMENT

Adviesbureau voor duurzame toepassing en hergebruik van bouwstoffen. Gericht om efficiënt en praktijkgericht bouwstoffen toe te passen binnen de kaders van het Besluit Bodemkwaliteit".

Eerland
CERTIFICATION

Certificerende instelling op het gebied van asbest, slopen, recycling, milieu, veiligheid, sanering, bodemonderzoek en CE-markering.

Eerland
LABORATORIUM

Geaccrediteerd laboratorium voor onderzoek naar en controle van zand, grind, puingranulaat, beton en asfalt.

Stationsweg 2 | Postbus 275 | 4190 CG Geldermalsen | tel. +31 (0)345 585000 | fax +31 (0)345 585025 | info@eerlandweb.nl | www.eerlandweb.nl

Oosterhoutse duurzaamheidsrotonde nieuw promotiemiddel

Beton is een van de meest gebruikte bouwmaterialen ter wereld en leent zich bij uitstek voor toepassing in een circulaire economie. CB Caron Recycling BV mag zich in ons land tot de pioniers op dit gebied rekenen. Al meer dan 20 jaar passen zij met succes betongranulaat als vervanger van grind en zand in nieuw beton toe.

De wens om de betonketen te verduurzamen staat al jaren op de agenda. Formele beletselen zijn er niet meer sinds de CUR-aanbevelingen zijn aangepast en ook vanuit MVO Nederland is er veel sympathie voor deze initiatieven. "Maar concrete doelstellingen laten nog altijd op zich wachten," geeft Alex Verhoeven, bedrijfsleider bij CB Caron Recycling BV aan.

Duurzaam grondstoffenmanagement staat nog altijd in de kinderschoenen. Bij CB Caron Recycling BV zijn ze dit stadium echter al lang ontgroeid. Al het steenachtige materiaal dat daar binnenkomt, wordt, na te zijn gerecycled, hergebruikt. "En bij voorkeur in de oorspronkelijke toepassing. Van de ca. 80.000 ton betonpuin die

wij momenteel per jaar verwerken, passen wij bijna 95% als toeslagmateriaal toe in nieuw beton. Daarmee besparen wij niet alleen substantieel op primaire bouwstoffen, maar het draagt ook nog eens bij aan een forse CO₂-reductie," aldus Verhoeven.

Communicatie

Op verschillende manieren tracht de sector het toepassen van betongranulaat in nieuw beton te promoten. Sinds een aantal maanden heeft CB Caron Recycling BV daar een nieuw medium aan toegevoegd: de duurzaamheidsrotonde. In de gemeente Oosterhout, de thuisbasis van CB Caron Recycling BV, hebben zij de rotonde op de kruising van de Bredaseweg en de Warandelaan geadopteerd en de middencirkel als expositieruimte voor de kringloopgedachte ingericht. De rotonde, die dagelijks door vele duizenden auto's wordt genomen, brengt het gehele proces van betonpuin, bewerkingsfasen tot de toepassing van het toeslagmateriaal in beeld.

Verhoeven: "Het verhaal dat hierachter schuil gaat, geniet zeker bij Jan Publiek nog onvoldoende bekendheid. Positieve reacties duiden er evenwel op dat dit zeker gaat veranderen. Daarnaast zullen wij ook nog andere communicatiemiddelen inzetten. Waar het om gaat, is dat 'urban

mining' een schier onuitputtelijke grondstoffenbron vormt. Die boodschap beklijft tot nu onvoldoende in Nederland."

Onderdeel van CRH

CB Caron Recycling BV maakt, als dochteronderneming van Cementbouw BV, deel uit van de Ierse Cement Roadstone Holding plc. (CRH), dat onder meer in ons land 24 betoncentrales exploiteert. De door CB Caron Recycling BV geproduceerde 4-32 fractie vindt onder meer zijn weg in deze centrales, naast het betongranulaat dat bij een select aantal collega-bedrijven op basis van strenge kwaliteitsnormen wordt ingekocht.

Cycle 4 Concrete

Met collegabedrijf Struyk Verwo, eveneens een onderdeel van CRH, werkt CB Caron Recycling BV nauw samen in het C4C-concept (Cycle for Concrete). Verhoeven: "Binnen dit concept laten gemeenten de oude bestrating door ons afvoeren en breken. Het granulaat wordt door Struyk Verwo in het productieproces van nieuw bestratingmateriaal toegepast. Gerecycled materiaal maakt gegarandeerd driekwart van de productie uit. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is dan ook één van de belangrijkste pijlers binnen beide organisaties. ■

Meest opvallende verschillen tussen 'oude' en 'nieuwe' BRL 2506

De Stichting Bouwkwaliiteit heeft op 29 november 2012 de BRL 2506 versie 2012 aanvaard. Met inachtneming van een overgangstermijn van een jaar heeft dit besluit tot gevolg dat per 29 november 2013 alle certificaathouders over het nieuwe certificaat dienen te beschikken. Vanaf 1 juli 2013 mogen gecertificeerde instellingen dit certificaat afgeven.

In vergelijking met de oude BRL 2506 zijn er belangrijke verschillen te constateren. Zo kon bijvoorbeeld onder de oude regeling voor straatlagen een keuze worden gemaakt deze te leveren onder het NL-Bsb certificaat, dan wel onder BRL 2506 certificaat. De nieuwe BRL maakt het mogelijk voor alle bsa-producten een certificaat af te geven. Nu afwijking van de in de BRL opgenomen civieltechnische eisen niet langer is toegestaan, is er ook een einde gekomen aan de keuzevrijheid. Afwijkende producten, de zogenaamde 'specialties', vormen een uitzondering op deze regel.

Meer verschillen

Maar er zijn meer verschillen. De technische producteisen zijn nu afgestemd op de Europese normen. Dit heeft onder meer gevolgen voor de samenstellingsproef en ook de dichtheid speelt nu een rol. Dit is met name relevant voor toegepaste producten in de wegebouw of als toeslagmateriaal in beton. Onder de nieuwe regeling is GPS verplicht voor alle gecertificeerde bedrijven. De locatie en het in werking zijn van de brekerinstallatie moeten voor de auditoren via internet zichtbaar zijn. Ook de informatievoorziening richting gemeenten, zoals die genoemd zijn in het Besluit mobiel breken, moet opvraagbaar zijn. Registratie van elke inzet is dan ook verplicht. Ook op het gebied van opleidingen is er het een en ander veranderd. Voor elk gecertificeerd bedrijf geldt nu dat tenminste één personeelslid de opleiding Deskundig Asbest Acceptant moet hebben gevolgd. Indien de te breken steenachtige materialen afkomstig zijn van een project van een BRL SVMS 007 gecertificeerde sloper dan is die partij per definitie onverdacht. Maakte onder de 'oude' richtlijn asbestzorgvuldigheid deel uit van een bijlage, in versie 2012 is de tekst opgenomen in een afzonderlijke paragraaf. Hierin staan ook drie controlemomenten vermeld. Twee van de drie, de vooracceptatie en de definitieve acceptatie, zijn verplicht. Partijen afkomstig van milieustraten, inzamelstations en oude funderingen zijn per definitie verdacht. Als een vracht wordt geweigerd, is registratie daarvan verplicht. In de versie 2012 is niet langer verplicht gesteld om de fijne fractie op PAK's te controleren. Wat monsterneming betreft vindt nu specifieke verwijzing plaats naar paragrafen in normdocumenten.

Productgroepen

Op partijniveau was het altijd al gebruikelijk onder certificaat te leveren. Er geldt dus geen verplichting om een fysiek exemplaar de partij te laten vergezellen. Er zijn productgroepen gemaakt waarvoor het keuren en certificeren is vergemakkelijkt. Dat is bijvoorbeeld het geval indien van een gecertificeerde partij andere gradaties worden samengesteld. Wel geldt er een verplichting alle producten uit een bepaalde productgroep onder certificaat te leveren. ■

Een doorbraak...

in duurzaam slopen

Slopen en bouwen maken bij Baetsen deel uit van een totale ketenaanpak. Wij ontzorgen u compleet door te slopen en vervolgens uw puin en bouw- en sloopafval af te voeren en hoogwaardig te recyclen. Zo krijgen deze materialen een nieuwe bestemming als grondstof en wordt slopen 'bouwen aan duurzaamheid'. Wij helpen u ook graag bij logistieke vraagstukken.

Eerland CERTIFICATION
BRL SVMS-007

040 - 205 44 40
verkoop@baetsen.com
www.baetsen.com

transport kraanverhuur **BAETSEN** containers recycling

Relatiedagen bij de Baetsen-Groep innovatieve duurzaamheid in theorie en praktijk

Tijdens een driedaags evenement op 18, 19 en 20 april jl. heeft de Baetsen-Groep de deuren geopend voor respectievelijk relaties uit gemeenten, ondernemingen en algemeen publiek. Vanuit verschillende invalshoeken werd 'duurzaamheid' belicht, waarbij er aandacht was voor zowel theorie als praktijk.

Tijdens de themamiddag voor gemeenten op 18 april over het onderwerp 'duurzame samenleving' werd inhoudelijk gedebatteerd over de manier waarop de diverse schakels in de keten samen kunnen werken aan het realiseren van een circulaire economie. Hierbij kwam onder meer de rol van gemeenten, de keuze voor inzamelen en verwerkingsmethoden van afvalstromen en een gedeelde verantwoordelijkheid van producenten en consumenten ter sprake. De leiding van de discussie lag bij

voorzitter Ad Lansink (onder meer bekend van de door hem geïntroduceerde en naar hem vernoemde ladder voor afvalbeheer), geassisteerd door een panel dat gevormd werd door Henk Aalderink (voorzitter van de commissie Milieu en Mobiliteit binnen de Vereniging Nederlandse Gemeenten), Dion van Steensel (Directeur Strategie en Businessontwikkeling bij energie- en afvalnutsbedrijf HVC) en Robert Visser (wethouder van de gemeente Son en Breugel en initiatiefnemer 'Manifest Afvalloze Samenleving').

Zakelijke relaties

Vrijdag 19 april ontving Baetsen een groot aantal zakelijke relaties. Een inspirerend betoog van Yoeri van Alteren (Club van 30) gaf de aanwezigen concrete handvatten om aan de slag te kunnen met duurzaam ondernemen, daarbij gebruik makend van talrijke voorbeelden uit de praktijk. Evenals op de themadag voor gemeenten was er ook gelegenheid een kijkje achter de schermen te nemen

op het terrein van Baetsen. Grote publiekstrekker was de recentelijk geïnstalleerde sorteerrobot voor afvalscheiding. Door wereldwijd als eerste afval te gaan scheiden met hulp van kunstmatige intelligentie brengt Baetsen verregaande duurzame innovatie in de praktijk.

Publiekelijk

Op zaterdag 20 april wist een publiek van enkele duizenden geïnteresseerden eveneens het terrein van Baetsen te vinden. Een divers programma, variërend van het bezichtigen van de recyclinglocatie tot het door kinderen eigenhandig bedienen van een heuse hijskraan maakte het evenement interessant voor jong en oud.

Met het goedbezochte evenement is de Baetsen-Groep erin geslaagd bij een breed publiek niet alleen het duurzaamheidsdenken te stimuleren, maar ook de verstaalslag naar de praktijk concreet te maken en daarin het belang te laten zien van effectieve samenwerking in de keten. ■

Gemeenten werken samen met innovatiepartner Baetsen

De regio Zuidoost-Brabant is op weg naar een afvalloze samenleving. De 21 gemeenten die het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) vormen, willen in 2020 nog maar vijf procent huishoudelijk restafval aanbieden. Uit pilots blijkt dat het mogelijk is het grootste deel van de afvalstroom te recyclen tot herbruikbare grondstoffen. Dat leidt tot een gezondere leefomgeving met minder CO₂-uitstoot en de gemeenten besparen veel geld.

De initiatiefnemers ondertekenden afgelopen voorjaar het manifest Afvalloze Samenleving. Twee jaar eerder al begonnen de gemeenten met het programma Materialentransitie, dat moet leiden tot een circulaire economie waarin afval elke keer opnieuw tot grondstof wordt opgewerkt. Een continue cyclus van hernieuwbare grondstoffen en energie.

Nu nog laat de regio huishoudelijk restafval tegen hoge kosten verbranden. Uit onderzoek blijkt dat dit restafval voornamelijk bestaat uit gft, papier, kunststof of andere waardevolle materialen. In het licht van grondstoffenschaarste een vreemde situatie, die maakt dat producten alleen maar duurder worden.

Stip op de horizon / Van uitvoerder naar partner

"Hoe de stip op de horizon, 'de jaarlijkse hoeveelheid restafval uiterlijk in 2020 terugbrengen tot 5% van de totale afvalstroom', gerealiseerd moet worden, bepaalt iedere deelnemende gemeente voor zich. Inmiddels is wel duidelijk dat de gebruikelijke weg van aanbesteding zich hiervoor niet leent," weet verkoopleider Bart Hooijmaijers bij Baetsen te vertellen. "Een reguliere aanbesteding vereist voor de opdrachtgever dat hij een helder geformuleerde, duidelijk afgebakende

en concrete opdracht kan neerleggen. In een transitietraject als dit, met voortschrijdende kennis en eisen, hebben gemeenten vooraf vaak onvoldoende zicht op hoe de concrete opdracht en uitvoering er uit moeten gaan zien. In plaats van een vooraf vastgestelde opdracht aan te besteden, kiezen gemeenten er daarom in toenemende mate voor om al in het stadium van visie- en planvorming specialisten te betrekken, die daardoor niet langer enkel uitvoerders van een opdracht zijn maar de rol van kennispartner gaan vervullen. Zo hebben inmiddels de gemeenten Waalre, Best en Son en Breugel Baetsen gevraagd mee te denken en te adviseren over de beste manier om hun doelen te kunnen realiseren."

'Samenwerking' als sleutelwoord

De gehele Baetsen-Groep is als innovatiepartner bij al deze projecten betrokken. De aanpak verschilt van gemeente tot gemeente. De gemeente Waalre bijvoorbeeld is het vooral te doen om de specifieke kennis op het gebied van logistiek en recycling. Sinds 1 februari jl. geeft daar een 'eigen' gemeentelijke dienst onder regie van Baetsen vorm aan de inzameling van het huishoudelijk afval.

"De gemeente Best gooit het over een totaal andere boeg. Middels een aangepaste aanbestedingsprocedure hebben ze daar gekozen voor een partnerschap met Baetsen en kringlooporganisatie Het GOED. Gedrieën streven zij een optimale materialentransitie na voor het huishoudelijk restafval. Hooijmaijers: "De insteek borduurt voort op het in 2011 vastgestelde beleidsplan van de gemeente Best, waarin het verduurzamen van de samenleving centraal staat. Dit plan bevat een langetermijndoelstelling waarbij in 2030

huishoudelijk restafval tot het verleden behoort en alle vrijkomende materialen hoogwaardig worden toegepast als grondstof voor nieuwe producten. Een eerste stap vormt de aanpassing van de rol van de milieustraat. Naast het opnieuw gebruiken van de materialen, wordt ook nadrukkelijk gekeken naar het verlengen van de levensduur van goederen. Demonteren van nog bruikbare onderdelen en deze weer in omloop brengen, maakt hier nadrukkelijk deel van uit. Kringlooporganisatie Het GOED vervult in deze een sleutelrol en dient als voorportaal van de milieustraat. Daar komen uiteindelijk slechts die materialen terecht die nog kunnen dienen als grondstof voor nieuwe producten."

De drie partijen storten zich ook op het ontwikkelen van nieuwe initiatieven. In de aanpak is goed scheiden van cruciaal belang. Als stimulans kunnen financiële prikkels een grote rol spelen.

"En dan hebben we nog de gemeente Son en Breugel. Voor deze gemeente verzorgen wij zowel de inzameling van het huishoudelijk afval als de exploitatie van de milieustraat. Zelf zien wij dit als het mooiste traject. Beide afvalstromen vormen in zeker opzicht een communicerend vat. Daar uit halen wat erin zit, vormt de grootste uitdaging. De samenwerkingsovereenkomst geeft ons optimale ruimte voor hoogwaardig hergebruik." Ook andere partners met goede ideeën kunnen zich op basis van deze overeenkomst aansluiten.

"De specifieke aanpak kan per gemeente verschillen, maar voor elke gemeente geldt dat 'samenwerking' het sleutelwoord is. Samen kennis en kunde delen met als doel zo snel mogelijk de grote stap naar een afvalloze samenleving te zetten, is er iets mooiers denkbaar?" ■

Circle Economy Boostcamp 2013

De transitie van een lineaire naar een circulaire economie, lijkt nog toekomstmuziek. Lijkt, want het pareren van een dreigende grondstoffenschaarste vraagt om een snelle en radicale koerswijziging. Wetenschappers, economen, talentvolle studenten en topmensen uit het bedrijfsleven kwamen in het weekend van 24 tot en met 26 mei in de Oostvaarders in Almere bijeen om een drietal doorbraken

in het proces naar een circulaire economie te realiseren.

Tijdens een zogenaamde CE Boostcamp spraken onder andere ecologe en directeur NIOO-KNAW Louise Vet en oud SER-topman Herman Wijffels over de nieuwste innovaties op het gebied van recycling en duurzaamheid. Maar ook Femke Halsema (voormalig politica en co-producer

documentaires), Feike Sijbesma (CEO van DSM), prins Carlos Bourbon de Parma en Stef Kranendijk (oud CEO Desso en nu voorzitter van De Groene Zaak) hebben zich verbonden aan de CE Boostcamp.

Doorbraak 1: Resource ID Tag System -> Het grondstoffenspoort

Het duurzaam ondernemend bedrijfsleven

erkent al langere tijd dat het noodzakelijk is om grondstoffen zo efficiënt mogelijk in te zetten, maar dat de enige duurzame lange termijn oplossing gelegen is in het structureel hergebruiken van grondstoffen in een gesloten systeem. Bedrijven als Desso, Interface, Royal Haskoning DHV, Turntoo, One Planet Architecture institute en Philips nemen in deze beweging naar het hergebruiken van grondstoffen duidelijk het voortouw. CE Boostcamp 2013 is benut om de uitgangspunten wat betreft vorm en inhoud van het door de Groene Zaak, samen met haar partners, ontwikkelde Resource ID Tag System (RITS), te definiëren. Een instrument om op korte termijn stappen te zetten op weg naar circulair ondernemen en daarmee de weg te banen voor de rest van het (mondiale) bedrijfsleven. Het grondstoffenpaspoort maakt grondstoffen en homogeen samengestelde materialen herkenbaar en (dus) efficiënt en breed herinzetbaar. Het door TU Delft te ontwikkelen prototype zal een dynamisch en open systeem moeten worden. Wat vormgeving betreft, gooit de QR Code hoge ogen. Deze code kan dienen als link en verwijzen naar een flexibele en dynamische database. Bovendien is een QR Code relatief goedkoop om te realiseren voor verschillende typen producten.

Doorbraak 2: Circulair Inkopen

Dat er veel kansen liggen voor organisaties die bestaande patronen durven los te laten en met nieuwe business modellen

het circulaire pad in slaan is inmiddels duidelijk. Niet alleen op het gebied van kostenreductie, maar ook door het verlagen van risico's en het verzekeren van een hoge kwaliteit. De route naar een circulaire economie loopt merendeels langs de grenzen van de organisatie, daar waar partners in de keten elkaar als klant en leverancier ontmoeten. Hierbij is een belangrijke rol weggelegd voor inkopers. Zodra zij hun inkoopkracht aanwenden om circulariteit te bevorderen, ontstaan er nieuwe vormen van waarde-creatie voor beide partijen. Maar dan moet een inkoper wel weten welke vragen hij zijn leverancier dient te stellen. En met welke juridische en fiscale voorwaarden hij rekening moet houden. TurnToo en MVO Nederland hebben op de CE Boostcamp 2013 lijnen uitgezet hoe zij, samen met inkoopexperts en inkopers van diverse organisaties, zowel van bedrijven als overheden, een routekaart willen ontwikkelen.

Doorbraak 3: Circularity in Education

Deze doorbraak heeft alles te maken met het ontwikkelen en delen van kennis en ervaring over de circulaire economie op een vernieuwende manier. De gedachten gaan uit naar het lanceren van een website (www.circle-economy.com) zodat middels crowdsourcing iedereen aan de uitdaging naar een circulaire economie te transformeren een steentje kan bijdragen. Met dit medium zijn innovatieve ideeën

en oplossingen op het gebied van onder andere design (ontwerpen voor hergebruik), materialen, productietechnieken, business modellen en nog veel meer disciplines een podium te bieden. De deelnemers van het platform zullen dan ook erg uiteenlopen; van ondernemers tot materialen experts, van studenten tot opiniemakers. Op het platform worden enerzijds vragen gedeeld die voortkomen uit de projecten en anderzijds kunnen er meer generieke uitdagingen worden aangedragen rondom maatschappelijke thema's (bijvoorbeeld wet- en regelgeving) of rond bepaalde kringlopen (bijvoorbeeld water, fosfor, plastics). Om de benodigde systeemverandering te realiseren, is het ook zaak in ons leersysteem basiskennis van de circulaire economie en algemeen bewustzijn van grondstoffenschaarste een plaats te geven.

Verdere ontwikkeling

Bij de afsluitende presentatie waren tal van politici, CEO's en maatschappelijke stakeholders aanwezig die hun steun toezegden aan de verdere ontwikkeling van de initiatieven.

Onder meer D66 Kamerlid Stientje van Veldhoven en Prins Carlos de Bourbon de Parma zeiden toe zich te zullen inzetten voor de verdere ontwikkeling en invoering van RITS. D66 Euro-parlementariër Gerben-Jan Gerbrandy beloofde hetzelfde te zullen doen in Brussel. ■

Veiling duurzame dwarsligger voor goede doel

Spoorbedrijven konden in de maand januari 2013 een bod uitbrengen op de eerste drieduizend geproduceerde ECO-dwarsliggers. Het hoogste bod werd uitgebracht door U-centRaal, die daarmee tevens de primeur had de hand te kunnen leggen op de eerste partij.

De veiling, een initiatief van Spoorbedrijf Voest Alpine Railpro, bracht 3.000 euro op die werd geschonken aan Sky Rainforest

Rescue en WNF. Zij steunen hiermee een project tegen houtkap in het Braziliaanse Amazonegebied.

Bij de productie van de ECO-dwarsligger is de CO₂-emissie minimaal 20 procent lager dan bij de NS90 dwarsligger, die nu doorgaans in het spoor wordt gebruikt. De nieuwe dwarsligger is goedgekeurd door ProRail en mag daardoor overal in het Nederlandse spoor worden toegepast.

Duurzaam

Voest Alpine Railpro heeft de ECO-dwarsligger samen met de bedrijven Bonder Recycling en Overslag, Spanbeton en De Meteor gemaakt. Spanbeton en De Meteor zijn beide producent van de dwarsligger en Bonder Recycling levert de gerecyclede ballast. De toepassing van deze nieuwe dwarsligger draagt bij aan een beter milieu, omdat deze op een duurzame manier is geproduceerd.

Oude spoorwegballast uit de spoorbaan wordt bewerkt en hergebruikt als toeslagstof in de betonnen dwarsligger. Het toegepaste hoogoven-cement bestaat uit restmateriaal dat vrijkomt bij de productie van staal en heeft daardoor als cementsoort een veel lagere CO₂-emissie dan andere cementsoorten. De ECO-dwarsligger wordt van deze twee producten gemaakt. Bij de productie van deze materialen is de CO₂-uitstoot een stuk lager dan bij een NS90 dwarsligger. ■

ing. Arie Mooiman

Verder met elkaar

Onlangs presenteerde de KNB, de vereniging Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek, onder het motto 'verder met elkaar' de Duurzaamheidsagenda 2013-2015. Speerpunten in het nieuwe duurzaamheidsbeleid van de KNB zijn arbeidsveiligheid, verantwoorde grondstofwinning en terugdringing van CO₂-emissies. "In ons streven naar een duurzame samenleving is samenwerking met anderen in de keten essentieel. Vandaar ook dat wij maatschappelijk verantwoord ondernemen centraal stellen in ons beleid," stelt ing. Arie Mooiman, KNB's adviseur duurzaamheid en techniek.

"Onder het motto 'verder met elkaar' hebben wij ook heel bewust de kringloopgedachte als uitgangspunt genomen in de Duurzaamheidsagenda. Die kringloop start met duurzame grondstofwinning en doorloopt vervolgens de cirkel van fabricage van keramische producten, het toepassen daarvan tot het hergebruik en recycling van de toegepaste materialen aan het einde van de levenscyclus. Ook de arbeidsomstandigheden, zowel bij het productieproces als die tijdens de toepassing van de producten, hebben wij daarbij betrokken. In 'eigen huis' bijvoorbeeld streven onze leden ernaar om geluid en blootstelling aan respirabel stof zoveel mogelijk te reduceren, machineveiligheid te waarborgen en voor de mens gevaarlijke handelingen te mechaniseren. In samenwerking met onze ketenpartners spannen wij ons daarnaast in om de fysieke belasting bij de verwerking van de keramische producten te beperken en de arbeidsomstandigheden verder te optimaliseren," geeft Mooiman aan.

Verantwoorde grondstofwinning

In ons land is klei een ruim voorradige, lokaal aanwezige en natuurlijke grondstof. Mooiman: "De winning daarvan is ook zonder meer verantwoord. Zouden wij de rivierklei niet toepassen dan slibben de uiterwaarden eerder dicht en neemt het risico van overstroming toe. Bovendien is door kleiwinning de afgelopen 20 jaar meer dan 10.000 hectare vrij toegankelijke nieuwe natuur ontstaan. Dat neemt niet weg dat wij ook kijken naar de recyclingsmogelijkheden van aan het einde van hun levenscyclus gekomen keramische producten. Uit onderzoek blijkt dat bijvoorbeeld in het productieproces van baksteen tot maximaal 30% gerecycled materiaal kan worden toegepast. Dat resulteert in een energiebesparing van zo'n 15%. Die besparing moet in feite de kosten van alle extra handelingen voor recycling, inclusief de meerkosten van selectief slopen, compenseren."

Hoogwaardig hergebruik is dan ook bepaald geen gemakkelijke opgave voor alle keramische producten. Enerzijds omdat

producenten van keramische producten moeten kunnen rekenen op leveringszekerheid en anderzijds omdat aan eenmaal toegepaste keramische producten vaak mortel- en of lijmresten kleven. Deze resten zijn nog altijd een moeilijk te nemen hobbel. Met het zogenaamde Kringbouwconcept blijkt het weliswaar mogelijk langs thermische weg de keramische producten hiervan te ontdoen, maar tot nu toe is het niet mogelijk een sluitende business case hiervan te maken. Mooiman: "Dat wil overigens niet zeggen dat er geen hoogwaardig hergebruik plaatsvindt. Diverse leden zijn op de een of andere wijze bezig met cradle-to-cradle. Een lid is bijvoorbeeld erin geslaagd om vermalen baksteen weer deels in hun productieproces toe te passen. Esthetiek speelt hierin echter ook een rol, zeker daar waar de bakstenen zijn voorbestemd voor buitenmuren. En ook producenten van dakpannen, straatstenen, tegels en gresbuizen passen gerecyclede materialen in hun productieproces toe. Een andere producent van bakstenen denkt de uiteimere oplossing te hebben gevonden met een zogenaamd 'droogstapelsysteem'. Na productie worden deze op maat 'gefreest' en dankzij een uitgekiende vormgeving zijn deze zonder mortel te stapelen. Hergebruik behoort zonder meer tot de mogelijkheid, vandaar ook dat de producent retourgarantie op dit product verleent."

Weer een ander KNB-lid, die keramische tegels produceert is zeer actief op het gebied van hergebruik en heeft als eerste keramische tegelfabriek ter wereld een cradle to cradle certificaat ontvangen voor de tegelproductie. Deze tegels zijn 100% recyclebaar en brengen geen schade toe aan het milieu. De tegels bevatten 10 tot 40 procent hergebruikt materiaal.

"Bij al die verschillende ontdekkingsreizen zullen wij ons steeds de vraag moeten stellen wat beter is voor het milieu. Zijn dat

KNB

De in Velp gevestigde Vereniging Nederlandse Bouwkeramiek (KNB) behartigt de collectieve belangen van de Nederlandse keramische industrie. De sector telt zo'n 20 nationale en internationale, ondernemingen met ongeveer 50 productielocaties, die in een industrieel proces de grondstof klei omzetten in een keramisch product, veelal bedoeld voor toepassing in de bouw. De bij KNB aangesloten fabrikanten produceren metselbaksteen, straatbaksteen, (poreuze) binnenmuursteen, keramische dakpannen, keramische wand- en vloertegels, gresbuizen, keramische raamdorpels, maar ook sieraardewerk, vuurvaste stenen (ovenbekledingen) en technische keramiek. De keramische industrie in ons land verschaft werk aan circa 2.500 mensen en realiseerde in 2012 een omzet van 460 miljoen euro.

gerecyclede materialen of primaire grondstoffen? En 'last but not least' hebben we natuurlijk ook nog eens van doen met de economische haalbaarheid," voegt Mooiman daaraan toe.

Daarnaast laagwaardig hergebruik

Reuse, recycle, reduce en renew zijn kernbegrippen in hedendaags afvalmanagement. Aanwezige mortel- en of lijmresten aan steenachtige materialen blijken in de praktijk hoogwaardig hergebruik van keramische materialen dus nog dikwijls in de wielen te rijden. Mooiman: "Maar met recyclinggranulaat zijn ook vele nuttige toepassingen denkbaar. In de GWW-sector bijvoorbeeld als fundatiemateriaal onder wegen. En via de handel vinden eveneens vele tonnen gebruikte straatbaksteen een nieuwe bestemming. Tevens is er een levendige handel in gebruikte keramische dakpannen"

Het onderling uitwisselen van ervaringen en expertise acht hij daarnaast van groot belang. Mooiman: "Wij stimuleren onze leden nadrukkelijk om met MVO aan de slag te gaan, maar ook dat zij kennis-

len met anderen. Niet alleen binnen onze 'eigen' gelederen, maar in de gehele keten. Ons motto 'verder met elkaar' komt hier weer om de hoek kijken. In dat licht

gezien kan ik de rol van transparantie en communicatie niet genoeg benadrukken, zeker als het in belang is om duurzaamheid een stap verder te brengen." ■

Inspectie SZW project bij mobiele puinbrekers

De Inspectie SZW maakte boeterapporten op bij 13 van de 26 geïnspecteerde bedrijven. Verder constateerde de Inspectie bij driekwart van de mobiele brekers één of meer overtredingen. Daarbij gaat het vooral om machineveiligheid en valgevaar. Bovendien doen de geïnspecteerde bedrijven niet genoeg om de werknemers te beschermen tegen (kwarts)stof en uitlaatgassen.

In de zomer van 2012 controleerde de Inspectie SZW 26 bedrijven die met mobiele puinbrekers bouw- en sloopafval sorteren en bewerken. Daarbij zijn 27 breekinstallaties gecontroleerd. Mobiele puinbrekers breken en bewerken op locatie puin tot diverse steenachtige producten, die weer gebruikt worden in de wegenbouw en bij de productie van beton.

Bij 20 van de 27 geïnspecteerde mobiele brekers constateerde de Inspectie in totaal 64 overtredingen. Bij één op de drie overtredingen ging het om veiligheidsrisico's zoals een onveilig ingerichte ar-

beidsplaats, valgevaar en het gevaar om tussen bewegende delen van de machine te komen. In 12 gevallen was de situatie zo gevaarlijk, dat de werkzaamheden op last van de Inspectie onmiddellijk zijn stilgelegd. In nog vier gevallen zijn de werkzaamheden preventief stilgelegd.

Bij 44% van de overtredingen waren onvoldoende maatregelen getroffen om blootstelling aan fijn stof zoals kwartsstof en dieseluitlaatgassen te voorkomen of te verminderen, 15% van de overtredingen betrof tekortkomingen met persoonlijke beschermingsmiddelen zoals gehoorbescherming en mondkapjes. Deze waren niet beschikbaar gesteld, de medewerkers gebruikten ze niet of ze waren niet afgestemd op het risico.

Eerder aan bod

In 2010 constateerde de Inspectie SZW bij inspecties in de afvalrecycling bij 66% van de bedrijven overtredingen van de Arbowet. Mobiele puinbrekers kwamen toen niet aan bod. Omdat de arbeidsrisico's

vergelijkbaar zijn, heeft de Inspectie deze bedrijven in 2012 gecontroleerd.

Met de inspecties wil de Inspectie SZW de naleving van de Arbowet verhogen op het gebied van veiligheid en gevaarlijke stoffen in bedrijven die zich bezig houden met het (mobiel) recyclen van bouw- en sloopafval. In 2014 zal de Inspectie opnieuw bedrijven in deze branche inspecteren en met name die bedrijven die nu in overtreding waren.

Inspanning

Brancheverenigingen, werkgevers- en werknemersorganisaties spannen zich in om veilig en gezond werken in de afvalbranche op een hoger niveau te krijgen. In de praktijk nemen de werkgevers echter nog onvoldoende maatregelen op het gebied van machineveiligheid en bescherming tegen gevaarlijke stoffen.

Partijen moeten nog de nodige acties ondernemen om de arbeidsomstandigheden te verbeteren. ■

Bron: ministerie SZW

We maken er een mooie puinhoop van.

Voor al uw mobiele recyclingswerken

Verhuur van mobiele brekers, zeefinstallaties, shredders en mobiele sorteer-units.

Tevens accepteren wij met asbest verontreinigde afvalstromen voor bewerking en/of storten.

Nu ook inname en verwerking van niet asbesthoudende golfplaten.

Valkseweg 62
Postbus 99
3770 AB Barneveld

T 0342 - 406 406
F 0342 - 406 400

recycling@vink.nl
www.vink.nl

Vink

Duurzame grondstoffen voor uw succes

Gecertificeerd puingranulaat in elke maat en samenstelling? Bij Twee "R" Recycling Groep hebben we ons erop toegelegd. Sterker nog: we doen niet anders. Wij zijn een pure grondstoffenproducent zonder nevenactiviteiten. Door onze keuze voor specialisme zijn we bij uitstek de partner die vanuit een onafhankelijke positie bijdraagt aan úw succes. Daarbij maken onze inspanningen op het gebied van duurzaam produceren ons assortiment nog eens extra 'groen'. Wat wilt u nog meer?

www.puinrecycling.nl

 **TWEE
"R"
RECYCLING GROEP BV**

Wat is de representatieve bedrijfssituatie van een bedrijf?

Indien een bedrijf zich vestigt op een geluidgezoneerd industrieterrein moet worden beoordeeld of de geluidbelasting van het bedrijf voldoet aan de geluidnormen in de Wet geluidhinder. De geluidbelasting van het bedrijf moet worden bepaald aan de hand van de 'representatieve bedrijfssituatie'. Lawaaiige bedrijfsactiviteiten die slechts incidenteel voorkomen, en dus niet behoren tot de representatieve bedrijfssituatie, worden niet in aanmerking genomen. Hoe de rechter omgaat met de vraag of een bepaalde bedrijfsactiviteit tot de representatieve bedrijfssituatie kan worden gerekend blijkt uit de uitspraak van de rechtbank 's-Hertogenbosch van 22 februari 2013 (LJN: BZ2373).

De uitspraak

De uitspraak van de rechtbank ging om een Brabants afvalbedrijf dat beschikte over een milieuvergunning voor de op- en overslag en het bewerken van grond en overige bouwstoffen. Het breken van puin werd niet op de bedrijfslocatie zelf maar elders verricht. Het bedrijf kon het zich echter door gestegen transportkosten niet

meer veroorloven het breken van puin op een andere locatie uit te voeren. Daarom breidde het afvalbedrijf uit met een (mobiele) puinbreker op de eigen bedrijfslocatie. Met het oog op deze uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten had het afvalbedrijf bij de gemeente een omgevingsvergunning aangevraagd. Het knelpunt zat in het feit dat het bedrijf was gevestigd op een geluidgezoneerd industrieterrein, waar geen geluidruimte meer beschikbaar was. Dit betekende dat de vergunning alleen kon worden verleend als de extra geluidbelasting als gevolg van de puinbreker niet getoetst hoefde te worden aan de geluidzone. Volgens de gemeente maakte het breken van puin deel uit van de representatieve bedrijfssituatie van het afvalbedrijf. Daarom moest het geluid afkomstig van de puinbreker bij het bepalen van de geluidbelasting van het afvalbedrijf worden meegenomen, aldus de gemeente.

Het afvalbedrijf stelde echter dat het breken van puin niet tot de representatieve bedrijfssituatie kon worden gerekend. De puinbreker zou relatief weinig, maximaal 30 keer per jaar, worden gebruikt. Het gebruik van de puinbreker was volgens het bedrijf dus incidenteel. De rechtbank stelde uiteindelijk de gemeente in het gelijk. Naar het oordeel van de rechtbank kunnen bedrijfsactiviteiten die over het gehele jaar relatief weinig voorkomen op grond van hun aard wel degelijk deel uitmaken van de representatieve bedrijfssituatie. Hiermee sluit de rechtbank aan bij soortgelijke

uitspraken van de hoogste bestuursrechter. Volgens de rechtbank was het breken van puin een kenmerkende activiteit van het afvalbedrijf die tot de representatieve bedrijfssituatie behoort. De gemeente had de vergunning voor het gebruiken van de puinbreker dus terecht geweigerd.

Waarde voor de praktijk

Voor het bepalen van de geluidbelasting van een bedrijf is alleen de 'representatieve bedrijfssituatie' relevant. Om te kunnen voldoen aan de geldende geluidnormen heeft een bedrijf er dus belang bij om zeer lawaaiige bedrijfsactiviteiten aan te merken als incidentele afwijkingen van de representatieve bedrijfssituatie. Het enkele feit dat een bepaalde bedrijfsactiviteit relatief weinig voorkomt is niet voldoende om die bedrijfsactiviteit te kunnen bestempelen als een incidentele activiteit, die niet tot de representatieve bedrijfssituatie behoort. Pas als kan worden gezegd dat de bedrijfsactiviteit niet behoort tot de hoofdactiviteit van het bedrijf, telt het geluid van die bepaalde bedrijfsactiviteit niet mee voor de geluidtoets. Houd hier bij het inrichten van de aanvraag om een omgevingsvergunning rekening mee. ■

Alex Lijkwan is advocaat bij Boot Haeser Walraven advocaten te Rotterdam en is gespecialiseerd in het omgevingsrecht, waaronder het afvalstoffenrecht.

Recyclingsymposium

'Groene groei: recycling als schakel in sluiten kringlopen'

Voortbordurend op de succesformule van 2012 zal ook dit jaar, parallel aan de van 17 tot en met 19 september in de Evenementenhal te Gorinchem te houden vakbeurs Recycling 2013, een recyclingsymposium zijn gekoppeld. Dit keer zal het voor 18 september geplande symposium in het teken staan van 'groene groei en het sluiten van kringlopen. Aan de deelname aan dit symposium is eveneens een bezoek aan vakbeurs gekoppeld.

Op het recyclingsymposium krijgen de deelnemers allereerst inzicht in waar de

sector staat. Feiten, cijfers en innovatieve ontwikkelingen staan in dit onderdeel centraal. Ingezoomd wordt op de mogelijkheden die een circulaire economie Nederland kan bieden.

Tussen theorie en praktijk bevindt zich nog altijd een kloof. Welke praktische en beleidsmatige belemmeringen dwarsbomen de overstap naar een circulaire economie en hoe zijn deze weg te nemen? In dat geheel kan er voor de overheid een sturende rol zijn weggelegd. Is de overheid bereid de toegeworpen handschoenen op te rapen?

En 'last but not least' hoe serieus neemt de overheid de circulaire economie, die door verschillende vooraanstaande wetenschappers wordt bepleit?

Discussie

Na elk programmaonderdeel zal er onder leiding van dagvoorzitter Job Boot weer een interactieve discussie met de deelnemers in de zaal plaatsvinden, die als input kan dienen voor toekomstige ontwikkelingen. U kunt zich opgeven voor dit recycling-symposium via www.brbs.nl. Doet u dat wel vóór 13 september a.s. ■

European Resource Efficiency Platform

Door de Europese Commissie is de 'Roadmap to a resource Efficient Europe' opgesteld. Ook het Europees Parlement heeft haar visie op efficiënt gebruik van grondstoffen gegeven. In haar 'Report on a resource efficient Europe' doet het Parlement meer dan tachtig aanbevelingen en oproepen om ondermeer te komen tot meer recycling. Daar zitten belanghebbende elementen in. Zo wil het parlement toe naar een algemeen stortverbod in Europa en moet het verbranden van recyclebaar afval eveneens worden verboden. Deze elementen worden momenteel door de Commissie mee genomen in voorstellen voor het 7e Milieu Actieplan.

Om verder te komen op het pad van 'resource efficiency' heeft de Commissie het 'European Resource Efficiency Platform' (EREP) opgericht. Dit platform moet aanbevelingen doen om de doelen van de Roadmap te realiseren. In juni 2013 moet dit platform al komen met aanbevelingen voor de korte termijn. BRBS

Recycling en FIR geven via verschillende kanalen input aan dit proces.

De Eural

We hebben al eerder geïnformeerd over de aanstaande aanpassingen van de Eural. Deze lijken nu in een beslissende fase te komen. Door de Europese Commissie en nationale experts worden de laatste veranderingen besproken. Voor bouw- en sloopafval en voor AVI bodemas zijn vooral HP4 ('irritant') en HP14 (ecotoxiciteit) nog altijd een struikelblok. Een probleem is dat op dit ogenblik geen helder voorstel van de Commissie op tafel ligt. Dit maakt het lastig om de effecten op de classificatie van afvalstoffen (gevaarlijk of niet?) te bepalen. Naar verwachting komt de Commissie vóór de zomer met een laatste voorstel. De beslissing zou in oktober genomen moeten worden. Dit laat dus weinig tijd voor de branche om

een mening te vormen en te reageren.

AVI bodemas

De FIR is al lange tijd de vertegenwoordiger in Europa van de recyclingbranche voor bouw- en sloopafval. Onlangs is daar een nieuwe richting aan toegevoegd: AVI bodemas. Diverse leden van de FIR blijken zich, naast bouw- en sloopafval, met AVI bodemas bezig te houden. In Duitsland is recent een vereniging opgericht voor recyclers van AVI bodemas (IGAM). Deze vereniging is direct ook lid geworden van de FIR. Samen met leden uit Frankrijk, Zweden en Nederland is een start gemaakt van een Technical Committee Incinerator Bottom Ash. Tijdens een eerste bijeenkomst zijn ervaringen uitgewisseld en is een agenda opgesteld voor het werk binnen de FIR ten aanzien van AVI bodemas. ■

Invoering nieuwe grenswaarden asbest uitgesteld

De Minister van SZW heeft op 10 april jl. de Tweede Kamer laten weten dat de invoer van nieuwe grenswaarden voor asbest, die was voorzien voor 1 juli 2013, wordt uitgesteld.

Het veld blijkt meer tijd nodig te hebben om de werkwijzen en certificatieschema's aan te passen. Er zijn diverse technische vragen gerezen over de wijze waarop de verlaagde grenswaarden bereikt kunnen worden. Het te verwachten effect van de verschillende manieren om de blootstelling te verlagen zal medio dit jaar op verzoek van de asbestbranche en met financiering van SZW door TNO in kaart zijn gebracht.

Nieuwe grenswaarden

De nieuwe grenswaarden voor asbest worden 2000 vezels/m³ voor chrysotiel en 300 vezels/m³ voor asbest amfibolen (actinoliet, amosiet, anthofylliet, tremoliet en crocidoliet gezamenlijk). De invoer is nu uitgesteld tot 1 januari 2014. ■

Landelijk Asbestvolgsysteem versie 2.0

Op 15 maart 2013 is versie 2.0 van het Landelijk Asbestvolgsysteem live gegaan. Deze vervangt de versie 1.0. De werkwijze binnen versie 2.0 is veranderd.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de versie 1.0 zijn:

- de verwijdering en eindcontrole zijn opgenomen in het systeem en gegevens over transport en stort kunnen worden vastgelegd;
- introductie van het mechanisme van formele opdrachtverstrekking, aannemen, opleveren en accorderen;
- introductie van brontypes om invoer van eenzelfde bron op meerdere plaatsen te vergemakkelijken

Onder de rubriek 'Hulpmiddelen' zijn de nieuwe instructiedocumenten te vinden

die gebruikers op weg kunnen helpen met versie 2.0 van het Landelijk Asbestvolgsysteem.

Rol doorgeven

Verwijderaars en eindinspectielaboratoria, die zich reeds door middel van 'eHerkenning' als opdrachtgever hebben aangemeld in het systeem, dienen in het systeem nog aangemerkt te worden als gecertificeerd bedrijf of geaccrediteerd laboratorium. Dit kan als volgt:

1. ga naar de webpagina van de helpdesk (www.lavsinfo.nl/helpdesk);
2. geef via het webformulier aan wat uw rol in het systeem is;
3. voeg daarbij een scan van uw originele certificaat toe.

Na ontvangst vindt er een toetsing of een verwijderaar of laboratorium al dan niet een gecertificeerd bedrijf of geaccredi-

teerd laboratorium is. Zolang dit niet is gebeurd, kunnen opdrachtgevers de betreffende verwijderaar of laboratorium niet in het systeem selecteren. Dit proces duurt ongeveer drie werkdagen.

Verwijderaars en eindinspectielaboratoria die nog nooit via 'eHerkenning' op het systeem hebben ingelogd, dienen eerst in te loggen om automatisch de rol van opdrachtgever te krijgen. Daarna kunnen ze volgens de hierboven beschreven procedure hun eigenlijke rol in het systeem doorgeven.

Vragen of problemen

Mocht u onverhoopt tegen problemen aanlopen bij het gebruik van versie 2.0 of heeft u nog aanvullende vragen, dan kunt u contact opnemen met de helpdesk van het Landelijk Asbestvolgsysteem. Dit kan elke werkdag tussen 9 en 12 uur via telefoonnummer 088 - 602 55 50. ■

Eén vierkante meter dakbedekking geeft twaalf mensen elk jaar schone lucht

Bijzondere bitumen dakbedekking zuivert lucht van stikstofoxide

Slechts één vierkante meter bitumen dakbedekking Noxite geeft net zoveel schone lucht als twaalf mensen elk jaar inademen. Noxite zet stikstofoxiden (NOx) in de lucht om in onschuldig nitraat.

Op diverse plaatsen in Nederland worden de normen voor luchtkwaliteit overschreden. Overheden, bedrijven en onderzoeksinstellingen onderzoeken mogelijkheden om de concentraties van NO en NO₂ terug te dringen. Icopal heeft een bitumen dakbedekking (Noxite) ontwikkeld, die een deel van deze luchtverontreiniging afbreekt. Door Noxite toe te passen op gebouwen en ook andere partijen daartoe

te stimuleren, zal Noxite een belangrijke bijdrage leveren aan het voldoen aan de normen voor luchtkwaliteit.

50.000 m³ vervuilde lucht

Eén vierkante meter Noxite zuivert elk jaar omgerekend ruim 50.000 m³, oftewel 50 miljoen liter vervuilde lucht volledig van NOx. Aangezien een gemiddelde volwassen Nederlander per jaar zo'n vier miljoen liter lucht gebruikt, wordt er voldoende gereinigd om 12 mensen schone lucht te geven. Om een andere vergelijking te geven: 100 m² Noxite kan zoveel NOx uit de lucht zuiveren als een gemiddelde auto over 15.000 km produceert.

Icopal heeft dit product aanvankelijk onder EshaGum 446 Noxite op de markt gebracht, echter Noxite wordt nu ook op een aantal andere typen dakbanen toegepast: het betreft hier EshaGum 470, EshaFlex 370 en EshaFlex 370 MF, alle met de toevoeging Noxite, waardoor de dakbanen een bredere toepassing kennen.

Katalysator

Het werkt als volgt: in het granulaat van Noxite zit titaniumdioxide. Die stof werkt als een katalysator: het zet het schadelijke stikstofoxide (NOx) in de lucht om in een onschuldig nitraat dat door de regen wordt weggespoeld. NOx is een verzamelaar voor stikstofoxiden, waarvan de belangrijkste NO en NO₂ zijn. NO ontstaat in alle verbrandingsmotoren (auto's, vliegtuigen), CV-installaties, energie-installaties, overal waar een brandstof met lucht wordt verbrand.

TNO

Op verzoek van Icopal heeft TNO het luchtzuiverend vermogen van daken onderzocht. TNO heeft dat gedaan door middel van laboratoriumproeven en praktijkproeven op een dak bij Schiphol. Uit de TNO-proeven komt naar voren dat Noxite dakbedekking NOx opneemt en afbreekt. ■

CE-markering verplicht

Per 1 juli 2013 treedt de CPR (Construction Product Regulation) in werking. Verplichte CE-markering van bouwproducten is dan een feit.

De CE-markering geeft aan dat de kwaliteit van het product is bepaald volgens in Europa geaccepteerde methoden. Hierdoor is het product te gebruiken in de Europese lidstaten en EFTA-landen (Noorwegen, Liechtenstein, IJsland en Zwitserland). Dit komt

de Europese vrije markt ten goede, maar ook het veiligheidsniveau wordt verhoogd.

Notified body

Een onafhankelijke deskundige partij, een zogenaamde notified body, bepaalt of producten een CE-markering mogen dragen. Een notified body moet daarom beschikken over een laboratorium en voldoende deskundigheid om proeven uit te voeren en alle rapportages op te stellen.

Productnorm

De CPR wordt in Nederland geïmplementeerd via de Regeling Bouwbesluit 2012. Op termijn zullen alle bouwproducten ver-

plicht een CE-markering moeten hebben. Markering is echter alleen mogelijk voor producten waarvoor een geharmoniseerde Europese norm (hEN of productnorm) beschikbaar is. Waar die ontbreekt kan een fabrikant vragen om een Europese Technische Goedkeuring (ETA).

Voordelen

Groot voordeel van het systeem is dat de fabrikant zijn product maar één keer hoeft te laten testen voor gebruik in heel Europa. Voor de eindgebruiker is de keuzevrijheid hiermee toegenomen. Ook zal het nieuwe testsysteem een gunstige invloed hebben op de uiteindelijke prijs. ■

Biomassa opstoken is zonde van het geld

Het meestoken van biomassa om vervuillende kolencentrales te verduurzamen is ouderwets en zonde van het geld.

Dat zei directeur Maarten Hajer van het Planbureau voor de Leefomgeving 18 mei jl. op BNR.

Pleidooi voor innovatieve technologieën

"Iedere euro die we daaraan besteden, besteden we niet aan het stimuleren van technologieën die we na 2030 nodig hebben," aldus Hajer. In 2030 moet Nederland volgens Europese afspraken minimaal 14

procent hernieuwbare energie gebruiken. Maar "als we daar nu niet aan gaan werken, gaan we dat niet redden," denkt Hajer. Hij pleit voor het bedenken van innovatieve technologieën om de CO₂-uitstoot terug te brengen, zoals het veilig opslaan van CO₂. "Daar ligt een kans voor Nederland, want je kunt zo'n technologie ook weer verkopen aan andere landen," meent Hajer. Ook moet veel meer worden ingezet op het besparen van energie. ■

VemaTEC®

EHB SERIES

HYDRAULISCHE HAMERS

MACHINE GEWICHTSKLASSE: 0,7 - 150 TON

- ✓ **BEWEZEN HOGE PRODUCTKWALITEIT**
- ✓ **HOGE SLAGKRACHT**
- ✓ **BREED LEVERINGS-PROGRAMMA**
- ✓ **ZEER ONDERHOUDS-VRIENDELIJK**
- ✓ **UITSTEKENDE PRIJS-KWALITEIT-VERHOUDING**

Vestiging Maarheeze
Den Engelsman 2
6062 RB Maarheeze (NL)
Tel.: +31 495 59 66 66
Fax: +31 495 59 66 99

Vestiging Zeewolde
Oogstweg 15
3899 BJ Zeewolde (NL)
Tel.: +31 36 522 99 55
Fax: +31 36 522 13 29

Vestiging Ninove
Nederwijk Oost 278
9400 Ninove (B)
Tel.: +32 54 33 81 11
Fax: +32 54 34 18 10

info@vematec.nl
www.vematec.nl

VERHOEVEN

Drukbezochte Bauma met handvol echte primeurs

Nog nooit trok een Bauma, en dit was de dertigste, zoveel kijkers en kopers naar de beurs-terreinen als in 2013. De grootste internationale vakbeurs voor bouw materiaal en mijnbouw- machines ter wereld, die van 15 tot en met 21 april in München plaatsvond, trok zo'n 530.000 bezoekers afkomstig uit circa 200 landen. Dat waren er ruim 100.000 meer dan de organisatie van had durven dromen.

Het fraaie weer heeft hier zeker aan meegewerkt, maar ook het naderen van de finale stap in de milieunormen voor machines (Stage 4/Tier 4 Final) zal hier zeker toe hebben bijgedragen. Vanaf januari 2014 zijn immers machines met superschone motoren de regel in Europa en Noord-Amerika.

Primeurs

Het aantal echte primeurs bedroeg echter niet veel meer dan een handvol. Daartoe behoorden onder meer de nieuwe Volvo FMX bouwtruck, de hybride graafmachines van Caterpillar en Liebherr, de zeer compacte Tier 4 final Ecomaxmotor van JCB, de op landstroom draaiende Ecodrive truck-mixer van het Nederlandse bedrijf Mulder, de splinternieuwe T 720 mobiele hoogwerker van Ruthmann en de zeer compacte flattop torenkraan van Wolffkran.

Ronduit revolutionair lijkt de ontwikkeling van de zogenaamde MC-machines, een afkorting die staat voor Machine Control systems. De Japanse fabrikant Komatsu, die een hechte samenwerking is

aangegaan met Topcon, brengt deze op de markt. In deze machines zijn de aansturing- en managementproducten van Topcon al standaard aangebracht. Deze voorzieningen nemen de machinist veel werk uit handen, doordat zij bijna zelfstandig dozeer- of graafwerk kunnen verrichten en dat met een snelheid en nauw-

Op de valreep verscheen Kobelco nog met een echte wereldprimeur op de beursvloer. Deze fabrikant van onder meer rupskranen en aanverwante fundatiemachines presenteerde de BMS-1200-HD, een 120 tons klasse Heavy Duty rupskraan bedoeld voor zwaar fundatie werk. De machine volgt de in 1991 geïntroduceerde BM-1200 op, De kraan kan uitgerust worden met mastlengtes van 18,3 tot 61 meter en weegt in zijn basisuitvoering 116 ton.

Ook Terra Select greep de Bauma aan om een wereldprimeur te introduceren: de DT6E. Deze dubbele trommelzeef maakt het mogelijk de materiaalstroom in drie zeeffracties te scheiden en is gebouwd volgens het principe van de succesvolle Terra T6. Een Perkins 72KvA dieselgenerator zorgt voor de elektrische aandrijving van

keurigheid die handmatig nauwelijks is te evenaren. Op de Bauma waren de eerste twee prototypes van MC-machines aanwezig: de bulldozer D61 PXi en de graafmachine PC210 LCI, waarbij de i natuurlijk staat voor intelligent. Ze moeten door hun automatiseringsgraad zo gemakkelijk te bedienen zijn, dat ook 'amateurs' er mee aan de slag kunnen.

de bunker, trommel en de drie transportbanden. De DT6E is gebouwd als 3-asser aanhangertje en weegt maar liefst 24 ton.

Volgende editie

Wie deze Bauma niet heeft bezocht, zal drie jaar moeten wachten. De volgende editie staat gepland voor 11 tot en met 17 april 2016. ■

Wij zijn graag uw adviseur voor.....

- Milieuadvies
- Omgevingsvergunning
- Ruimtelijke ordening
- Afvalstoffenregelgeving
- Kwaliteit, arbo en milieu
- Arbo- en veiligheidsadvies
- KAM Detachering
- Duurzaamheid & MVO
- Cursus Afvalstoffenregelgeving
- Cursus Besluit bodemkwaliteit
- Cursus Asbestherkenning
- Branchemanagement
- Secretariaatsvoering

Zie voor meer informatie www.misa-advies.nl of neem contact met ons op.

MiSa advies b.v. - Rijksweg 69 - 4194 SK - Meteren - Postbus 159 - 4190 CD - Geldermalsen
t (0345) 47 13 80 - f (0345) 47 13 81 - info@misa-advies.nl - www.misa-advies.nl

DE NIEUWE DRG-25 & DRG-27

Trendsetter in Demolition and Recycling Equipment

de "Nieuwe Standaard" voor Recycling

- Een nog hoger kwaliteitsniveau
- Standaard 2 draaimotoren
- Nieuw penborgings systeem
- Geïntegreerde CW4-ophanging
- Laag eigen gewicht - Grote inhoud
- Aanslagen grijper open
- Volledig verzonken mesbouten
- Filters in draaicircuit

demarec.com

Demarec's productlijn in Demolition en Recycling Equipment

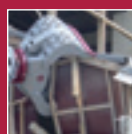
**BEL VOOR EEN
VRIJBLIJVENDE
DEMONSTRATIE**

Multi-Quick Processors

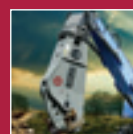
Starre Vergruizers

Sloop- en Sorteër Grippers

Dedicated Demolition Line

Schroetscharen

Rail-Knipper

Demarec • Demolition and Recycling Equipment BV • Den Hoek 10 • 5845 EL St. Anthonis (NL) • Tel. +31(0)485 442300 • E-mail: info@demarec.com

Themabijeenkomst gevaarlijke stoffen

*Inspectie SZW organiseerde op 28 mei jl. in het NBC te Nieuwegein in samenwerking met Bex*communicatie een themabijeenkomst over gevaarlijke stoffen. Daarbij stonden de vier inleiders onder meer stil bij de gevaren die blootstelling aan kwartsstof, dieselmotorenemissie (DME) en asbest kunnen veroorzaken. Hoe bescherm je medewerkers tegen blootstelling? Aan welke Arbo-verplichtingen moet zoal worden voldaan? En waarop gaat de Inspectie SZW komend jaar handhaven? Ook deze aspecten kwamen in deze bijeenkomst ruimschoots aan bod.*

“Blootstelling aan kwartsstof is nog steeds een veel voorkomend probleem in de bouwnijverheid. Dit kan leiden tot chronische luchtwegaandoeningen en zelfs longkanker,” stelt Erik van Deurssen (TNO). Dit terwijl bijvoorbeeld diverse hulpmiddelen beschikbaar zijn, zoals stofafzuiging. Maar waarom worden beschikbare hulpmiddelen niet altijd gebruikt? En hoe kunt u uw medewerkers motiveren dit wel te doen? In deze sessie kwam de drie-eenheid: techniek – organisatie – menselijk gedrag uitgebreid aan bod, alsmede de vraag: waarom doen we wat we doen? Goede communicatie op het juiste moment in combinatie met bronbestrijdingsmiddelen blijkt de sleutel voor een succesvolle aanpak.

Chantal van Hengstum (Inspectie SZW) ging vervolgens uitgebreid in op de wijze waarop kwartsstof bij het bewerken van materialen (onder meer zagen, boren, slijpen en frezen) ontstaat. Fabrikanten en

leveranciers van handgereedschappen zijn er weliswaar in geslaagd veel nieuwe en verbeterde beheersmaatregelen te ontwikkelen, maar veelal is adembescherming nog steeds noodzakelijk. Van Hengstum gaf daarbij alvast een doorkijkje naar het inspectieproject dat dit najaar gaat lopen. De nadruk zal daarbij liggen op het verantwoord werken met handgereedschappen.

Aanpak DME

“Dieselmotoren, de ‘trekpaarden van de industriële revolutie’ worden voor licht en zwaar werk gebruikt vanwege het grote vermogen, het hoge rendement, de duurzaamheid en de bedrijfszekerheid. Er kleeft echter een belangrijk nadeel aan het gebruik van dieselmotoren: het inademen van de uitlaatgassen kan leiden tot directe gezondheidsklachten en geeft een verhoogd risico op longkanker,” hield Ton Spee (Arbouw) de aanwezigen voor. Hoe deze risico's te beteugelen? Soms kan dat door een dieselmotor door een andere

krachtbron te vervangen. Ook alternatieve brandstoffen zijn soms te overwegen en ‘last but not least’ zijn ook diverse nageschakelde alternatieven denkbaar.

Asbest

“Een adembenemende stof. Alle voorlichting en publicitaire aandacht ten spijt zien veel bedrijven in de bouwsector blootstelling aan asbestvezels nog steeds niet als een relevant arbeidsrisico. Ongeveer een kwart van de bedrijven besteedt er aandacht aan in de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) en dat is veelzeggend,” stelde Mark Geers van de Inspectie SZW.

Uitgebreid ging Geers vervolgens in op het sluipend gevaar, waar liggen de risico's en welke maatregelen zijn er zoal te treffen. Maar ook wees hij op de plichten en wat het een bedrijf kan kosten als wet- en regelgeving wordt overtreden. ■

RECYCLING 2013

Dé vakbeurs voor de totale recyclingbranche

17, 18 en 19 september 2013
Gorinchem
Openingstijden: 13.00-21.00 uur

U komt toch ook?

Registreer u nu via www.evenementenhal.nl/recycling-go met onderstaand registratienummer en ontvang twee entreebewijzen voor Recycling Gorinchem 2013.

7130000813

Evenementen **HAL**

■ HARDENBERG
■ GORINCHEM
■ VENRAY

Evenementenhal Gorinchem
T +31 (0)183 - 68 06 80
I www.evenementenhal.nl
E gorinchem@evenementenhal.nl

Ons evenement. **UW MOMENT.**

Tot ruim 43% CO₂-reductie bij rioolreiniging met de Recycler van Dusseldorp

Onderzoek door Tauw toont CO₂-besparing aan

Alweer meer dan tien jaar geleden introduceerde Dusseldorp Riolservice de Recycler op de Nederlandse markt. Een rioolreiniger met een hoge efficiency en een ware innovatie op het gebied van rioolreiniging.

Ter gelegenheid van de aanschaf van een nieuwe Recycler in 2012, heeft Dusseldorp het initiatief genomen om de CO₂-reductie te laten uitrekenen door de deskundigen van Tauw. De Recycler van Dusseldorp is een rioolreiniger met waterrecycling. Riool- en spuitwater worden gezamenlijk met het vrijkomende riolslib opgezogen. Vervolgens wordt het water en het slib gescheiden. Het water wordt door een gepatenteerd procedé gereinigd en hergebruikt als spuitwater, terwijl het slib in het voertuig achterblijft. Door dit innovatieve proces hoeft dit reinigingsvoertuig geen schoon oppervlaktewater te gebruiken voor het reinigingsproces.

Bij traditionele rioolreiniging zijn twee voertuigen nodig, namelijk een spuitwagen en een vacuümwagen. De spuitwagen loost tijdens het reinigen zijn lading op-

pervlaktewater in het riool. De vacuümwagen zuigt het water en slib vervolgens op, ontwater het slib en loost het water weer op het riool. Dit water moet vervolgens in de waterzuivering nog gereinigd worden, hier ontstaat een CO₂-emissie. Daarnaast moet de spuitwagen tijdens het reinigen een aantal keer zijn waterhoeveelheid bijvullen, ook dit zorgt voor een CO₂-emissie.

en de vermeden lozing van water op het rioolstelsel, realiseert Dusseldorp een CO₂-besparing tot 43,4%, aldus Tauw. Daarnaast is er dus geen onnodig verbruik van schoon oppervlaktewater. "Wat we al jaren wisten, is nu ook bevestigd in een onafhankelijk onderzoek" zegt Bert Lensink, business unit directeur van Dusseldorp Riolservice. "Door de inzet van de Recycler

Duurzaamheidsdoelstellingen

Het inzetten van de Dusseldorp Recycler vergt slechts één voertuig. Door de besparing van de inzet van een tweede voertuig

helpen we gemeenten bij het realiseren van hun duurzaamheidsdoelstellingen en dat tegen concurrerende tarieven. Daar kan toch niemand nee tegen zeggen?" ■

Formele consultatieronde toetsversie Omgevingswet

De eerste, op alle onderdelen uitgeschreven concept-wetstekst met memorie van toelichting van de Omgevingswet is op 4 maart jl. gepresenteerd. Deze toetsversie is inmiddels voor formele consultatie voorgelegd aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg, Unie van Waterschappen, SkVV (Stadsregio's kader Verkeer en Vervoer) en aan toetsende instanties als Actal, Raad voor de Rechtspraak en het Planbureau voor de Leefomgeving.

De toetsversie zal ook met onder meer het bedrijfsleven (VNO-NCW, MKB Nederland) en met natuur- en milieuorganisaties worden besproken. Volgens minister Melanie Schultz van Haegen-Maas Geesteranus is de wettekst het resultaat van uitvoerig overleg met andere overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties, waardoor er draagvlak voor is. Uitgangspunt van de wet is en blijft dat er ruimte wordt gemaakt voor ontwikkelingen en initiatieven, terwijl de kwaliteit van de leefomgeving wordt gewaarborgd.

De koepels, toetsende instanties en de vijf adviescommissies Omgevingswet konden vervolgens tot 6 mei jl. in het kader van de formele consultatie commentaar leveren op de concept-wetstekst. De Raad van State brengt na verwerking van het com-

mentaar een advies uit. Het voornemen is om de concept-wetstekst nog in 2013 aan de Tweede Kamer te sturen.

Te ingewikkeld

Het huidige omgevingsrecht is te ingewikkeld geworden door de vele wetten, AMvB's en honderden regelingen op het gebied van de leefomgeving. De Omgevingswet moet die regels vereenvoudigen en bundelen. Er vindt vooralsnog een integratie plaats van het grootste deel van vijftien wetten en daarnaast onderdelen van tenminste acht andere wetten. ■

Bron: ministerie van Infrastructuur en milieu d.d. 4 maart 2013

JCB viert productie miljoenste machine

Het gehele hoofdkwartier van de Britse materieelproducent JCB was 1 mei jl. zichtbaar in feeststemming. Op die dag vierden zij officieel de ongekende mijlpaal van één miljoen geproduceerde machines.

Op de gevel van het hoofdkwartier in Staffordshire (UK) staat de miljoenste machine afgebeeld: een 22 tons graafmachine op rups van het type JS220. Niet toevallig één van de meest gevraagde graafmachines van het wereldwijd actieve merk. In de hal erachter staat deze machine in glimmende zilverkleur te pronken.

Wie zich wil voorstellen hoe één miljoen machines eruit ziet, mag van JCB de halve wereld rond, want men heeft berekend dat ze achter elkaar geplaatst een lint vormen dat tot in Australië reikt.

Snelle groeier

JCB's leidsman Sir Anthony Bamford: "Het heeft ons meer dan 67 jaar gekost om de miljoenste machine te produceren. Ongelooflijk is, dat één derde daarvan is geprodu-

ceerd in de afgelopen zes jaar. Bereiken van deze mijlpaal van een miljoen machines is het resultaat van de grote inspanning van het gehele JCB-team en het is een prestatie waar iedereen terecht trots op kan zijn. ■

Meer mogelijkheden voor de meester in afvalverwerking.

JCB Bamford N.V., Zandweistraat 16, 4181 CG Waardenburg
Tel: 0031 (0) 418 654 654 Fax: 0031 (0) 418 652 975 Email: info@jcb.nl

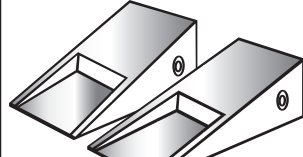
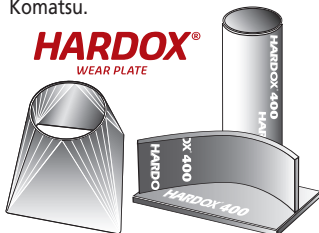
www.jcb.com

GEHA uw specialist voor slijttechniek

HARDOX®
WEAR PLATE

Onder-schroefmessen
Op maat, of standaard voor o.a. Volvo, Caterpillar, Fiat, Komatsu.

Hardox messenstaal
In twee kwaliteiten 400 en 500 HB. In diverse maten leverbaar.

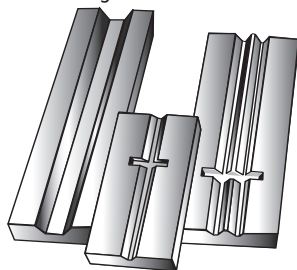
Dieplepel-tanden, type Caterpillar
Korte en lange tanden.

Toepassingen:

- Breekinstallaties • Zeven • Stortgoten
- Transport installaties • Messen voor graafbakken • Tand- en ketting wielen • Kieperbakbekledingen

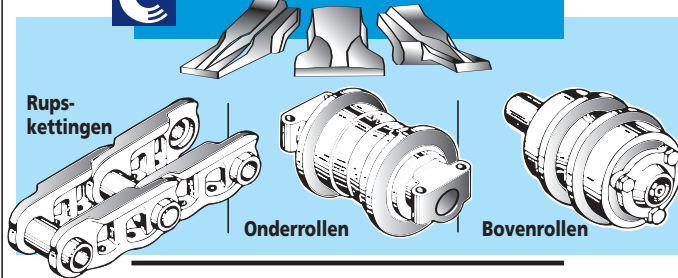

Gesmede shredder-hammers

Prallplaten en slaglijsten

COMBI WEAR PARTS

Rups-kettingen

Onderrollen

Bovenrollen

Snelle levering van:

- Messenstaal in div. hardheden van 280 HB tot 500 HB
- Profielstaal 101, 151, 203 en 254
- Geha slijtprofielen met hardheid van 500 Brinell
- Ombouwen bakken tot snelwisselsysteem
- Lasthaken (incl. certificaat), verslijtbussen, draadkappers
- Diverse hijskettingen
- Rupsplaten
- Aanlaskransen
- Afschroefbare kransen
- Sprocketsegmenten
- Rupsbouten en moeren

GEHA B.V.
Slijttechniek

HARDOX®
WEAR PLATE

Grote Tocht 27, Westerspoor-Zuid
Postbus 2150, 1500 GD Zaandam
Tel.: (+31) 075-65 39 800
Fax: (+31) 075-67 02 456
E-mail: info@geha-zaandam.nl
Website: www.geha-zaandam.nl

België: Leon Giglio, GSM: (+32)0477-42 45 20

BRBS Recycling ziet secretaris node vertrekken

Per 1 augustus a.s. heeft drs. Jan Hommes ontslag genomen als secretaris van BRBS Recycling, een positie die hij sinds 1 september 2011 bekleedde. Per genoemde datum treedt hij in dienst van BMWT, een brancheorganisatie van importeurs en/of fabrikanten van Bouwmachines, Magazijninrichtingen, Wegengebouwmachines en Transportmaterieel te Leidschendam, waar hij Anton van Loon als directeur opvolgt.

Hommes motiveert zijn besluit als 'soms komt er een trein voorbij, waarvan je het gevoel hebt dat je erop moet springen'. Het enige dat dan nog rest, is respect. In één adem voegen wij daar aan toe de waardering voor zijn inzet en collegialiteit. ■

Onverwoestbare breekbak

Gerlasco heeft een brekerbak ontwikkeld met extra bolle brekerplaten. Hierdoor wordt de fractie nagebroken en ontstaat er een mooi rond en homogeen product. De breekfractie is eenvoudig en snel instelbaar.

De zijplaten van de breker zijn verwisselbaar. Hierdoor wordt de levensduur van de breker vele malen verlengd. Tussen het verwisselbare opschepmes en de breker zitten spijlen om het fijne materiaal, voor het in de breekbak komt, uit

te zeven. Wat namelijk niet in de brekerbak komt, geeft ook geen slijtage. Hierdoor neemt tevens de productie flink toe. De aandrijving van de breker is uitgevoerd met een robuuste ketting in een vetbad. Deze wordt op gang gehouden met ingebouwde vliegwielen. De stille en soepele aandrijving levert een brandstofbesparing op tot wel 30%. De tapse bakopening maakt vol scheppen eenvoudig en efficiënt. Een drukflowset is standaard ingebouwd en heeft als optie: oil eliminator (patent bij Allu).

De Crush Master is een volledig Nederlands fabricaat en is compleet opgebouwd uit hoogsterkte en slijtvast staal. De werkdruk is 150 bar en de maximale druk is 280 bar. Het volume aan hydroolie bedraagt 220-240 liter en de breekbak opening is 800 x 600 mm. De fractie instelling is 20 tot 125 mm en de bak heeft een inhoud van 800 liter. Het gewicht is 3100 kg en het machinegewicht 22 tot 35 ton. Het geluidsniveau op 10 meter is bedraagt 70-76 dB(A). ■

Voor meer informatie:

Gerlasco BV, Hellouw, (0418) 58 41 63, www.gerlasco.nl

Kalender vakbeurzen symposia congressen

• Matexpo 2013

Van 4 t/m 8 september 2013 wordt in het Belgische Kortrijk de internationale vakbeurs voor machines, technieken en materieel voor de bouwnijverheid, de wegenbouw, de industrie recycling en openbare werken gehouden. *Voor meer informatie: www.matexpo.com*

• Recycling 2013

De vierde editie van deze vakbeurs, waar alle segmenten van de recyclingbranche zijn verenigd, wordt gehouden van 17 tot en met 19 september 2013 in de Evenementenhal te Gorinchem. *Voor meer informatie: www.evenementenhal.nl*

• Recycling Symposium

Op 18 september 2013 wordt, parallel aan de vakbeurs Recycling 2013, een Recycling Symposium gehouden, dat in het teken staat van groene groei en het sluiten van kringlopen. *Voor meer informatie: www.brbs.nl*

• F.I.R.-conferentie bouw- en sloopafval

Op 19 september houdt de F.I.R., in

samenwerking met haar Italiaanse lid ANPAR, in Ferrara (I) een aan bouw- en sloopafval gewijde conferentie. Daarbij zal met name worden ingezoomd op de 'end of waste' status. *Voor meer informatie: www.fir-recycling.com*

• Sardinia 2013

Van 30 september tot 4 oktober 2013 zal in S.Margherita di Pula (Italië) het 14e internationale afvalmanagement symposium worden gehouden. *Voor meer informatie: www.sardiniasymposium.it*

• Duurzaamheid 2013

Deze nieuwe beurs over duurzaamheid, die op 11 oktober 2013 in Expo Haarlemmermeer zal worden gehouden, richt zich zowel op MKB'ers, die interesse hebben in duurzaam ondernemen, als op particulieren met belangstelling voor een duurzamere woonomgeving. *Voor meer informatie: www.expohaarlemmermeer.nl*

• Innovatie-estafette 2013

Op 12 november 2013 organiseren de ministeries van Economische Zaken en van Infrastructuur en Milieu in de Rai in Amsterdam de vijfde innovatie-estafette. *Meer informatie: www.agentschapnl.nl/programmas-regelingen/horizon-2020-onderzoek-en-innovatie*

• Pollutec Horizons 2013

Deze internationale vakbeurs voor eco-

technologieën, energie en duurzame ontwikkeling vindt jaarlijks alternerend in Lyon of in Parijs plaats. Van 3 tot en met 6 december 2013 slaat de beurs haar tenten op in Parijs-Nord Villepente. *Voor meer informatie: Promosalons Nederland, tel. 020 - 462 00 20.*

• InfraTech Duitsland

Tegelijkertijd met de toonaangevende bouwbeurs DEUBAUKOM organiseert Ahoy Rotterdam in de Messe te Essen van 15 tot en met 17 januari 2014 de vakbeurs InfraTech Duitsland. *Voor meer informatie: www.infratech.nl*

• Vakbeurs Renovatie 2014

De tweede editie van de vakbeurs Renovatie zal van 8 t/m 10 april 2014 in de Brabanthallen van 's-Hertogenbosch worden gehouden. *Voor meer informatie: www.vnuexhibitions.com*

• Ifat Entsorga 2014

De tweejaarlijkse beurs Ifat Entsorga is de belangrijkste vakbeurs voor de milieu- en afvalsector en vindt van 5 tot en met 9 mei 2014 plaats in de Messe te München. *Voor meer informatie: www.ifat.de*

• Bauma 2016

De 31ste internationale vakbeurs voor onder meer bouwmaschinen vindt plaats van 11 tot en met 17 april 2016 in de Beurs te München. *Voor meer informatie: www.bauma.de*

Colofon

Redactieraad

P. Broere
N. Donkers
S. Kuijken
M. de Vries

Redactie

CEV-Producties
Morelstraat 50, 3235 EL Rockanje
Tel. (0181) - 40 44 46
Fax (0181) - 40 13 53
E-mail cevprod@worldonline.nl

Vormgeving

FrenkDesign - Mirelle Vegers
Kraaijenberg 7601
6601 RW Wijchen
Tel. 06 - 38 79 65 23
E-mail info@frenkdesign.nl
Website www.frenkdesign.nl

Eindredactie en beheer adressenbestand

BRBS Recycling
Van Heemstraweg West 2b
5301 PA Zaltbommel
Tel. (0418) - 68 48 78
Fax (0418) - 51 54 53
E-mail info@brbs.nl
Website www.brbs.nl

Advertenties

Mooijman Marketing & Sales
t.a.v. dhr. D. Mooijman
J. Röntgenstraat 17,
2551 KS Den Haag
Tel. (070) - 323 40 70
Fax (070) - 323 71 96

De redactie is niet verantwoordelijk voor de advertenties in dit blad.

Druk

DeltaHage bv
Binckhorstlaan 401
2516 BC Den Haag

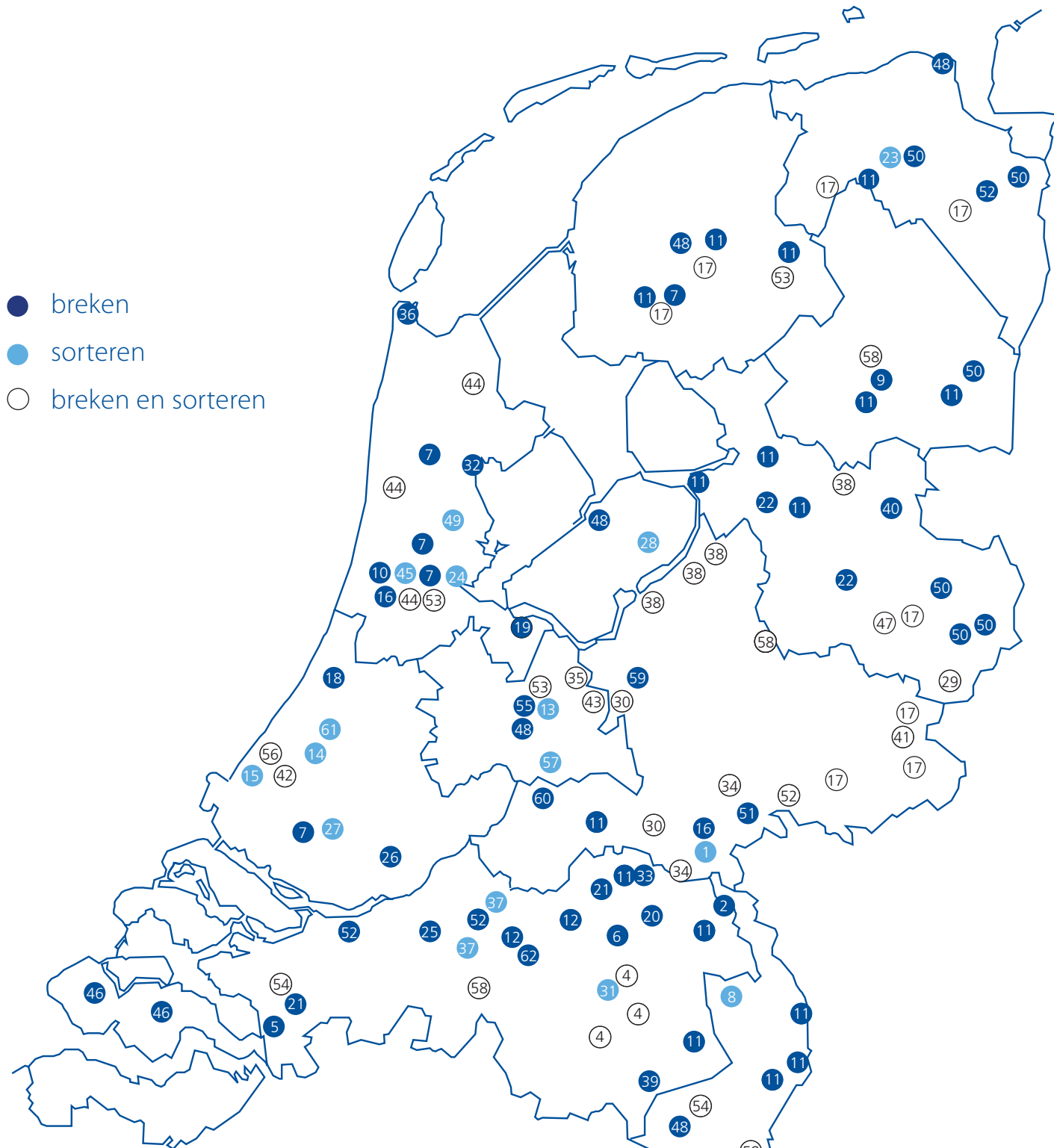
Postbus 20023
2500 EA Den Haag

BEwerken (ISSN-nummer 1566-9181) wordt met uit plantaardige grondstoffen gemaakte inkt gedrukt op hv wit halfmat MC (FSC) papier en ingeseald in een biologisch afbreekbaar folie. Deze combinatie staat garant voor een duurzaam grondstoffenmanagement.

Uitgave

BEwerken is een kwartaaluitgave van BRBS Recycling en wordt toegezonden aan de leden van BRBS Recycling, gemeenten, provincies, diverse ministeries, Rijkswaterstaat, diverse branche-organisaties op het gebied van afvalbe- en verwerking, afvaltransport, slopen en grondstoffenwinning.

Locaties leden BRBS Recycling

- breken
- sorteren
- breken en sorteren

Donateurs BRBS Recycling

Bedrijfsnaam	Adresgegevens	Postcode	Plaats	Telefoonnummer	Website
Craco Nederland	Henry Dunantweg 13a	2402 NM	Alphen a/d Rijn	0172 - 42 30 50	www.craco.nl
Demarec	Den Hoek 10	5848 EL	St. Anthonis	0458 - 44 23 00	www.demarec.nl
Duim Elektrotechniek b.v.	Gildetrom 12	3905 TC	Veenendaal	0318 - 52 96 38	www.duimelektrotechniek.eu
Jager Ophof handelsonderneming B.V.	Nobelstraat 40a	3846 CG	Harderwijk	0341 - 42 45 33	www.jager-ophof.nl
Keestrack NV	Tanusweg 2	B-3740	Bilzen (België)	0032 - 8951 5851	www.keestrack.com
Kuiken N.V.	Dukaat 1	8305 BC	Emmeloord	0527 - 63 65 00	www.kuiken.nl
Laverman Technisch Handelsbureau	Distributieweg 31	2404 CM	Alphen a/d Rijn	0172 - 47 51 53	www.laverman.com
MILON bv	Huygensweg 24	5482 TG	Schijndel	073 - 547 72 53	www.milon.nl
C. van der Pols & Zn. B.V.	Stationsweg 36	3214 VK	Zuidland	0181 - 45 88 45	www.pols.nl
Saes International B.V.	Lozerweg 10-14	6006 SR	Weert	0495 - 56 19 29	www.saes.nl
SCM Diensten BV	Westhoven 2	6042 NV	Roermond	0475 - 42 01 65	www.scmdiensten.nl
SCM Milieu BV	Westhoven 2	6042 NV	Roermond	0475 - 42 01 91	www.scmmilieu.nl
Van der Spek Vianen BV	De Limiet 14	4131 NR	Vianen	0347 - 36 26 66	www.vanderspek.nl
Van Iersel Luchtman Advocaten	Meerendonkweg 21	5216 TZ	's-Hertogenbosch	088 - 908 08 00	www.vil.nl
Verachtert Nederland B.V.	De Bloemendaal 8	5221 EC	's-Hertogenbosch	073 - 640 41 11	www.veraned.nl
Verhoeven Grondverzetmachines B.V.	Den Engelsman 2	6026 RB	Maarheeze	0495 - 59 66 66	www.verhoevenbv.nl
Wirtgen Nederland B.V.	Velsenstraat 1	4251 LJ	Werkendam	0183 - 44 92 37	www.wirtgen.nl

Ledenlijst

- 1 ● **ARN B.V.**
Postbus 7006, 6503 GM Nijmegen
t. 024 - 371 71 71
- 2 ● **AVG Recycling Heijen B.V.**
Postbus 160, 6590 AD Gennepe
t. 0485 - 55 12 60
- 3 ● **Baars Recycling B.V.**
Postbus 58, 6100 AB Echt
t. 0475 - 48 11 03
- 4 ○ **Baetsen Recycling B.V.**
Locht 100, 5504 RP Veldhoven
t. 040 - 205 44 40
Locaties:
Echt (L), t. 0475 - 350 990
Son, t. 040 - 205 44 40
Baetsen Kunststoffen B.V.
Veghel, t. 0413 - 36 97 47
- 5 ● **BBZ Recycling**
v. Konijnenburgweg 56
4612 PL Bergen op Zoom
t. 0164 - 26 05 60
- 6 ● **Beekmans Recycling B.V.**
Hurkske 28, 5469 PJ Erp
t. 0413 - 21 23 22
- 7 ● **Bentum Recycling Centrale B.V.**
Vondelingenplaat 17
3197 KL Vondelingenplaat
t. 010 - 472 40 80
Locaties:
Recycling Combinatie REKO B.V.,
Vondelingenplaat Rt.,
t. 010 - 472 40 80
Recycling Maatschappij Steenkor-
rel Amsterdam, t. 020 - 611 82 95
BRC Heereveen, t. 0513 - 61 51 27
HAL Heerhugowaard,
t. 072 - 571 25 00
De Zaanse Puin Recycling
Zaandam, t. 075 - 684 71 50
- 8 ● **BituRec BV**
Veldstraat 22, 5815 CX Merselo
t. 0478 - 54 65 27
- 9 ● **Bork Recycling BV**
Zwartschaap 46, 7934 PC Stuifzand
t. 0528 - 33 12 25
- 10 ● **Bottelier Sloophandel B.V.**
Postbus 9545, 2003 LM Haarlem
t. 023 - 531 94 43
- 11 ● **Bowie Recycling B.V.**
Heistraat 28, 5445 AS Landhorst
t. 088 - 088 77 00 (algemeen nr.)
Locaties:
Brunssum, t. 0455 - 64 03 58
Dalffsen, t. 088 - 088 77 00
Drachten, t. 088 - 088 77 00
Emmen, t. 0591 - 67 36 93
Genemuiden, t. 038 - 38 54 574
Helmond BZOB, t. 0492 - 51 33 11
Helmond, t. 0492 - 55 20 19
Helmond, t. 0492 - 51 33 11
Hoogeveen, t. 0528 - 28 00 95
Hoogkerk, t. 06 - 29 08 18 53
Joure, t. 0513 - 41 22 41
Maastricht, t. 043 - 32 12 495
Meppel, t. 088 - 088 77 00
Oss, t. 08 8 - 088 77 66
Roermond, t. 0475 - 34 62 00
Tiel, t. 0344 - 65 40 39
Venlo, t. 077 - 32 02 020
Wanroij, t. 0485 - 47 12 06
- 12 ● **Brabant BreCom B.V.**
Nieuwkuikseweg 2, 5268 LE
Helvoirt
t. 0411 - 64 19 97
Locatie: Udenhout, t. 0411 - 64 19 97
- 13 ● **Containerbedrijf Dorrestein B.V.**
Fornheselaan 180
3734 GE Den Dolder
t. 030 - 225 05 44
- 14 ● **De Milieu Express**
Radonstraat 231
2718 SV Zoetermeer
t. 079 - 363 30 30
- 15 ● **De Zwart Containers**
Zonweg 13, 2516 AK 's Gravenhage
t. 070 - 354 15 41
- 16 ● **Dura Vermeer Reststoffen BV**
Postbus 149, 2100 AC Heemstede
t. 023 - 752 9000
Locatie:
Vijfhuizen, t. 023 - 533 23 19
Nijmegen, t. 024 - 373 85 95
- 17 ○ **Dusseldorp Infra, Sloop
en Milieutechniek B.V.**
Postbus 31, 7130 AA Lichtenvoorde
t. 0544 - 39 55 55
Locaties:
Borne, t. 0544 - 39 55 55
Doetinchem, t. 0544 - 39 55 55
Eibergen (Penterman),
t. 0544 - 39 55 55
Leek, t. 0594 - 58 72 50
Leeuwarden, t. 058 - 213 80 30
Oudehaske, t. 0513 - 61 45 00
Veendam, t. 0598 - 63 55 94
- 18 ● **H.H. van Egmond B.V.**
Postbus 89, 2230 AB Rijnsburg
t. 071 - 402 42 41
- 19 ● **Feep v/d Heiden Puinrecycling B.V.**
Postbus 122, 1260 AC, Blaricum
t. 035 - 538 36 20
- 20 ● **Gebr. Van der Brand
en Van Oort B.V.**
Koperslagerstraat 17, 5405 BS Uden
t. 0413 - 27 30 33
- 21 ● **Heijmans Wegenbouw Landelijke
Specialismen en Grondstoffen**
Postbus 335, 5240 AH Rosmalen
t. 073 - 648 16 21
Locatie: Heerle, t. 013 - 572 86 40
- 22 ● **Hoogebloom Raalte**
Stobbenbroekerweg 16
8101 NT Raalte
t. 0572 - 35 22 50
Locatie: Zwolle, t. 0572 - 352 250
- 23 ● **ICOPAL**
Postbus 2301, 9704 CH Groningen
t. 050 - 551 63 33.
- 24 ● **ICOVA**
Kajuitweg 1, 1041 AP Amsterdam
t. 020 - 611 40 11
- 25 ● **Jac. Caron Recycling B.V.**
Postbus 408, 4900 AK Oosterhout
t. 0162 - 43 39 66
- 26 ● **Julianahaven Vof Overslag en
handelsbedrijf**
Postbus 8198, 3301 CD Dordrecht
t. 078 - 617 95 96
- 27 ● **KLOK Containers BV**
Molenvliet 4, 3076 CK Rotterdam
t. 010 - 492 92 92
- 28 ● **Kunststof Recycling Van
Werven B.V.**
Biddingringweg 23
8256 PB Biddinghuizen
t. 0321 - 33 05 73
- 29 ○ **Langezaal Afvalverwerking B.V.**
Postbus 198, 7480 AD Haaksbergen
t. 053 - 573 58 00
- 30 ○ **Methorst Milieu Recycling b.v.**
Postbus 114, 3925 ZJ Scherpenzeel
t. 033 - 277 18 80
Locatie: Ochten, t. 0344 - 69 33 03
- 31 ● **Milieuservice Brabant B.V.**
Postbus 143, 5280 AC Boxtel
t. 0411 - 65 00 00
- 32 ● **Ooms Producten bv**
Postbus 1, 1633 ZG Avenhorn
t. 0229 - 54 77 00
- 33 ● **Puinrecycling Oss B.V.**
Friezenweg 18, 5349 AW Oss
t. 0412 - 62 31 09
- 34 ○ **Putman Recycling B.V.**
Postbus 27, 6930 AA Westervoort
t. 026 - 311 21 51
Locatie: Wijchen, t. 024 - 641 10 27
- 35 ○ **Recycling Centrum Tammer B.V.**
Amersfoortsestraat 7
3769 BR Soesterberg
t. 0346 - 35 22 86
- 36 ● **Recycling Den Helder**
Postbus 330
1700 AH Heerhugowaard
t. 072 - 511 97 44
Locatie:
Den Helder, t. 0223 - 63 75 84
- 37 ○ **Recycling Dongen B.V.**
De Slof 36, 5107 RJ Dongen
t. 0162 - 31 49 20
Locatie:
Recycling Waalwijk,
t. 0162 - 314 920
- 38 ○ **Recycling Van Werven B.V.**
Zuiderzeestraatweg 74, 8096 CB
Oldenbroek
t. 0525 - 63 33 23
Locatie:
Balkbrug, t. 0523 - 65 64 64
Harderwijk, t. 0341 - 74 38 43
Hattermerbroek, t. 038 - 376 14 49
- 39 ● **Reiling Sterksel B.V.**
Postbus 2640, 6026 ZG Maarheeze
t. 040 - 226 15 54
- 40 ● **R.M.B. BV**
Van Roijensweg 15,
7691 BP Bergentheim
t. 0523 - 23 80 17
- 41 ○ **Rouwmaat Groep**
Postbus 74, 7140 AB Groenlo
t. 0544 - 47 40 40
- 42 ○ **Shanks Nederland B.V.**
Postbus 141, 2290 AC Wateringen
t. 0174 - 21 99 00
- 43 ○ **Smink Groep**
Lindeboomseweg 15, 3828 NG
Hoogland
t. 033 - 455 82 82
- 44 ○ **Sortiva B.V.**
Postbus 72, 1800 AB Alkmaar
t. 0900 - 767 84 82
Locaties:
Halfweg, t. 0900 - 767 84 82
Middenmeer, t. 0900 - 767 84 82
- 45 ● **Stoel Milieu B.V.**
Vijfhuizerdijk 240
2141 BL Vijfhuizen
t. 023 - 536 46 46
- 46 ● **Sturm en Dekker B.V.**
Kleverkerkseweg 24
4338 PM Middelburg
t. 0118 - 59 27 20
Locatie: Goes, t. 0113 - 21 68 04
- 47 ○ **Ten Brinke Recycling B.V.**
Postbus 277, 7460 AG Rijssen
t. 0548 - 53 86 85
- 48 ● **Theo Pouw bv**
Postbus 40329, 3504 AC Utrecht
t. 030 - 242 52 62
Locaties:
Akkrum, t. 0566 - 65 03 32
Eemshaven, t. 0596 - 54 89 00
Lelystad, t. 0320 - 23 69 66
Mobiële puinrecycling,
t. 030 - 242 52 62
Utrecht, t. 030 - 242 52 62
Weert, t. 0495 - 58 33 30
- 49 ● **Tol Milieu**
Contact 1-3, 1446 WB Purmerend
t. 0299 - 64 66 02
- 50 ● **Twee 'R' Recycling Groep B.V.**
Welbergweg 71, 7556 PE Hengelo
t. 074 - 255 80 10
Locaties:
Almelo, t. 0546 - 58 15 55
Emmen, t. 0591 - 63 00 33
Groningen, t. 050 - 318 28 18
Hengelo, t. 074 - 243 26 57
Mobiële Puinrecycling,
t. 074 - 255 80 10
Veendam, t. 0598 - 62 64 39
- 51 ● **Van Dalen B.V.**
Veilingweg 8, 6851 EG Huissen
t. 026 - 326 62 00
- 52 ● **Van Gansewinkel Minerals**
Postbus 660, 5140 AR Waalwijk
t. 0416 - 34 40 44
Locatie:
Moerdijk t. 0168 - 32 72 20
Veendam t. 0598 - 69 00 22
Zevenaar t. 0316 - 34 34 21
- 53 ○ **Van Gansewinkel Nederland,
regio Noord**
Locatie:
Amsterdam, t. 088 - 700 30 00
Drachten, t. 0512 - 85 85 85
Utrecht, t. 088 - 700 30 00
- 54 ○ **Van Gansewinkel Nederland,
regio Zuid**
Locatie:
Heerle, t. 0165 - 30 53 05
Weert, t. 0495 - 53 32 46
- 55 ● **Van Nieuwpoort
Bouwgrondstoffen B.V.**
Postbus 120, 2800 AC Gouda
Locatie:
Bonder Recycling en Overslag BV,
Utrecht t. 0182 - 59 74 44
- 56 ○ **Van Vliet Contrans**
Wateringseveld 1
2291 HE Wateringen
t. 0174 - 29 78 88
- 57 ● **Van Vliet Groep**
Grote Wade 45
3439 NZ Nieuwegein
t. 030 - 285 52 00
- 58 ○ **VAR BV**
Postbus 184, 7390 AD Twello
055 - 3018300
Locaties:
Wijster, t. 088 - 55 01 000
Montfort, t. 088 - 55 02 650
Tilburg, t. 088 - 55 02 200
Landgraaf, t. 088 - 55 02 575
- 59 ● **Vink Aannemingsmaatschappij b.v.**
Postbus 99, 3770 AB Barneveld
t. 0342 - 40 64 06
- 60 ● **Vliegasonie BV**
Postbus 265, 4100 AG Culemborg
t. 0345 - 50 99 88
- 61 ● **Vliko**
Achtthovenerweg 17B
2351 AX Leiderdorp
t. 071 - 58 92 900
- 62 ● **Wolfs Aannemingsbedrijf B.V.**
Sprendlingenstraat 29
5061 KM Oisterwijk
t. 013 - 528 22 58

België

- 1 ● **PTB nv**
Nijverheidsstraat 7c
2870 Puurs
t. +32 - 495 219 423

OP GROND VAN ONZE KENNIS EN EXPERTISE LEVEREN WIJ HOOGWAARDIGE TECHNISCHE PRODUCTEN

Voor minerale grondstoffbewerking, recycling en de sortering van bouw- en sloopafval

Laverman b.v. gevestigd in Alphen aan den Rijn is al 60 jaar een betrouwbare en deskundige leverancier van onderdelen, machines en complete installaties die worden ingezet bij het verwerken en bewerken van minerale grondstoffen zoals grind, zand, puin, kolen, en ertsen. Tevens verzorgt Laverman b.v. revisies van roteren en brekers.

Laverman b.v. voldoet aan uw vraag naar de meest geavanceerde en innovatieve techniek. Onlangs presenteerden wij de nieuwe gepatenteerde generatie RecyX® slaglijsten van Magotteaux SA die speciaal voor de recyclingbranche zijn ontwikkeld. Deze RecyX® slaglijsten onderscheiden zich door hun lange levensduur met behoud van een rechte breekkant en bovendien hebben zij dezelfde hoge weerstand tegen breuk als de inmiddels bekende en gepatenteerde Xwin® slaglijsten.

Een jarenlange samenwerking met een vaste groep gerenommeerde producenten uit Europa en de opslag van een groot aantal onderdelen in eigen voorraad in Alphen aan den Rijn liggen ten grondslag aan een snelle levering van hoogwaardige producten met een constante kwaliteit.

Bent u geïnteresseerd en wilt u vrijblijvende informatie? Neem dan contact op met een van onze specialisten of ga naar www.laverman.com

LAVERMAN b.v.
Technisch Handelsbureau

Vertegenwoordigingen:

Gegoten slijddelen
MAGIMPACT®
Xwin®

PRALL-TEC

Verwerkingsinstallaties puinrecycling
Rotoren & onderdelen
Revisie

Kunststof & rubber zeefdekken
ClipTec®
Zeefgaas

Magneetsystemen
- permanente magneten
- elektrische magneten
- non ferro scheidings
Metaaldetectie systemen

Zeefmachines
Transportsystemen
Verwerkingsinstallaties
voor zand- en grindindustrie

**Laverman
levert!**